

TARIMSAL ARAşTIRMALAR VE POLİTİKALAR GENEL MÜDÜRLÜğÜ

2015 YILI
PROGRAM DEğERLENDİRME TOPLANTILARI
TARIM EKONOMİSİ ARAşTIRMALARI
GRUP TOPLANTISI

02 – 06 Mart 2015
ANTALYA

TARIMSAL ARAşTIRMALAR VE POLİTİKALAR GENEL MÜDÜRLÜğÜ

TARIM EKONOMİSİ ARAşTIRMALARI GRUBU

PROJE ÖZETLERİ

**02 - 06 MART 2015
ANTALYA**

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
YENİ TEKLİF PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	GTHB Bünyesinde İl Müdürlükleri Eliyle Yürütülen “Bağcılığı Geliştirme” Projelerinin Etkilerinin Değerlendirilmesi	
PROJE NO		
ARAŞTIRMA FIRSAT ALANI	Tarım Ekonomisi	
ARAŞTIRMA PROGRAMI	Tarımsal Politika Araştırmaları	
ÖNCELİĞİ	Yüksek	
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Manisa Bağcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü	
PROJE LİDERİ	Dr. Selçuk KARABAT	
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Yüksel SAVAŞ, Dr. Şener UYSAL	
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01.01.2016 – 31.12.2017	
PROJENİN TOPLAM BÜTÇESİ	45.500 TL	
Proje Özeti:	<p>Bağcılık Türkiye tarımında önde gelen üretim dallarından biridir. Türkiye dünyada üretim alanı ve üzüm üretimi bakımından sırasıyla ilk beş ve altıncı ülke durumundadır. Karadeniz ve Doğu Anadolu Bölgesinin bazı yüksek kesimleri dışında Türkiye'nin hemen hemen her ilinde bağcılık yapılabilmektedir. Son yıllarda Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı İl Müdürlüklerinde bağcılığın geliştirilmesine yönelik olarak çeşitli projeler yürütüldüğü bilinmektedir. Bu projeler aracılığı ile yeni üzüm çeşitleri, yeni telli terbiye sistemleri ve asma anaçları üreticilere aktarılmaktadır. Bu girdilerle birlikte bağcılığa ilişkin bilgi birikimi de yayımcı teknik elemanlar vasıtasıyla üreticilere iletilmektedir. Bu proje ile Türkiye’de son 10-15 yıl içerisinde bağcılığa ilişkin yürütülen “Bağcılığı Geliştirme” projelerinin mevcut durumunun değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Projelerin sonuçlanmış olanlarının ülke ve yöre ekonomisine olan katkıları, yeni başlayan ve devam eden projeler için ise mevcut durumları yaşanan problemleri, ihtiyaçları açısından değerlendirmeleri yapılacaktır. Proje kapsamında bağcılık konusunda proje yürütmüş veya yürütmekte olan İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleriyle temasa geçilecek ve bu illerden anket yoluyla veriler elde edilecektir. Elde edilen sonuçlar ile karar vericilere birinci elden veriler oluşturulacak, sorunların çözümüne yönelik politikalar geliştirilecektir. Kazanılan deneyimler sonucu bundan sonra hazırlanacak bağcılık yayım projeleri için de proje hazırlama konusunda yol gösterici bir yayın oluşturulacaktır.</p>	
Anahtar Kelimeler:	Bağcılık, Yayım, Etki Değerlendirme	
Abstract:	<p>Viticulture is one of the important agricultural production branches in Turkey. Turkey ranked fifth and sixth in terms of total vineyard area and grape production respectively. Viticulture can be doing all of the Turkish provinces except high altitudes like Eastern Anatolian provinces and Black Sea Region. In recent years, it has been known that there were ongoing projects in agricultural department of a provinces which are connected to Ministry of Food, Agriculture and Livestock, aiming to develop viticulture. By these projects, new grape varieties, new trellis systems and new grape rootstocks are developed and transferred to growers. Besides, new information was also shared with the growers by extension personnel. In this project it was aimed to evaluate the present situation of the ‘Viticulture Innovation’ projects that were conducting during the last 10-15 years. There will be an assessment in respect of the benefits of the completed projects and present situation, problems and needs for the ongoing ones. In the scope of the project, there will be a contact with the agricultural department of a provinces. And the data will be obtained from these provinces as in the form of questionnaires. With these results a data base will be composed to share with the authorities and new approaches will be developed to solve problems. New experiences will be turned into a directive publication for the new planning viticulture projects.</p>	
Key words:	Viticulture, Extension, Impact Evaluation	

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
YENİ TEKLİF PROJELER

Proje Başlığı	Çekirdeksiz Kuru Üzümde Fiyat İstikrarını Sağlayacak Önlemler Hakkında Paydaş Görüşlerinin Değerlendirmesi	
Proje No		
Araştırma Fırsat Alanı	Tarım Ekonomisi	
Araştırma Programı	Tarımsal Politika Araştırmaları	
Önceliği	Yüksek	
Projeyi Yürüten Kuruluş	Manisa Bağcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü	
Proje Lideri	Yüksel SAVAŞ	
Proje Yürütücüleri	Dr. Selçuk KARABAT, Dr. Şener UYSAL	
Başlama Ve Bitiş Tarihi	01.01.2016-31.12.2017	
Projenin Toplam Bütçesi	27.000 TL	
Proje Özeti:	<p>Dünyanın en önemli çekirdeksiz kuru üzüm üreticilerinden olan Türkiye kuru üzüm ihracattın da ise lider ülkedir. Ege bölgesinde 984 bin da alanda üretilmekte olan çekirdeksiz kuru üzüm on binlerce ailenin geçimini sağlaması yanında yarım milyar dolara ulaşan ihracat değeri ile de önem arz etmektedir. Çekirdeksiz kuru üzüm fiyatında yıllar itibariyle yaşanan dalgalanmalar sektörü olumsuz etkilemektedir. Özellikle rekoltenin yüksek olduğu yıllarda fiyatların beklenen seviyelerin altında olması üreticiyi zora sokmaktadır. Kuru üzüme fiyat istikrarı sağlayacak önlemler sektör paydaşları tarafından çeşitli vesileler ile dile getirilmektedir. Bu çalışmada sektör paydaşlarının kuru üzümde fiyat istikrarı sağlayacak önlemler hakkındaki görüşleri mülakat yöntemi ile alınacaktır. Bu amaçla Çekirdeksiz kuru üzümün yetiştirildiği bölgelerin Ziraat Odaları, Ticaret Borsaları, İhracatçı firmalar, Ege İhracatçılar Birliği, Üzüm satış Kooperatifleri ve Birliği yanında Üniversiteler ve Kamu kuruluşlarından konu ile ilgili uzmanların görüşlerine başvurulacaktır. Alınan görüşler A.B.D kuru üzüm piyasa düzenlemeleri de dikkate alınarak değerlendirilecek, somutlaştırılan öneriler paydaşlar ve karar vericilerin istifadesine sunulmak üzere rapor halinde yayınlanacaktır.</p>	
Anahtar Kelimeler:	Çekirdeksiz kuru üzüm, fiyat istikrarı, paydaş görüşleri	
Project Abstract:	<p>Apart from being one of the most important raisin producers in the world, Turkey is the leading country in raisin exportation. Raisins being produced in 98 thousands hectare area not only provide living for tens of thousands of families , but also have an importance with its half billion dolar export value. Fluctuations in raisin price over the years have affected the sector negatively. Especially in high crop yielding seasons, the producers suffered due to the lower prices than expected. Measures to be taken in order to stabilize the prices are being mentioned by the sector sharers through different occasions. In this study, the opinions of the sector sharers about the measures to be taken to stabilize the prices will be discussed through interviews. For that purpose, experts opinions will be asked from Chambers of Agriculture in raisin growing regions, Commodity Exchanges, Export Companies, Aegean Exporters' Association, Raisin Retailers Cooperative and Association along with Universities and Public Institues. Opinions gathered from the experts will be evaluated in regard to USA raisin market regulations, thereafter concrete proposals will be published as reports in order to submit for sharers' and decision makers' benefit.</p>	
Key words:	Raisins, price stability, opinions of sharers.	

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
YENİ TEKLİF PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Ordu İli Sahil ve Yüksek Kesimde Fındık Yetiştiriciliğinde Üretim Etkinliği ve Etkinliği Belirleyen Faktörlerin Analizi	
PROJE NO		
ARAŞTIRMA FIRSAT ALANI	Tarım Ekonomisi	
ARAŞTIRMA PROGRAMI	Tarımsal Politika Araştırmaları	Sosyoekonomik Araştırmalar
ÖNCELİĞİ	Yüksek	Orta (X)
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Fındık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü	
PROJE LİDERİ	Erdal SIRAY	
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Doç. Dr. Osman KILIÇ	
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01.01.2016-31.12.2017	
PROJENİN TOPLAM BÜTÇESİ	19.150,00 TL	

Proje Özeti:

Amacı kazanç sağlamak olan her üretici, girdileri daha rasyonel kullanarak daha fazla üretim gerçekleştirmek ister. Bu da ancak kaynakların etkin kullanılması ile mümkündür. İşletmelerin kaynaklarını ne düzeyde etkin kullandıkları, onları doğru yönlendirerek daha fazla kazanç sağlamaları için gereklidir. Üretimde etkinlik ve etkinlik üzerine etkili faktörlerin tespiti daha kaliteli ürünler elde etmenin yanında maliyetlerin düşürülmesi yönünde de katkı sağlamaktadır. Etkinlik çalışmaları tarım sektörü ve diğer sektörlerde sıkça kullanılan yöntemler arasındadır. Fındık üretiminde çalışılmış yeterince literatüre rastlanılamamıştır. Türkiye fındık üretim ve ticaretinde dünyada ilk sıradadır. Araştırma bölgesi olarak seçilen Ordu ili de 2013 yılı verilerine göre Türkiye fındık üretiminde %32,5'lik pay ile ilk sıradadır. Türkiye'de toplam fındık üretiminde önde olan Ordu ili birim alanda verimlilikte ise en son sıradadır. Bu açıdan Ordu ilinde yapılacak fındık üretim etkinliği çalışması önem kazanmaktadır.

Çalışmanın amacı, coğrafi alt bölge ayırımında, fındık çeşitleri arasında ve işletme arazi büyüklükleri itibarıyla fındık üretiminde etkinlikler tahmin edilerek karşılaştırmalar yapmaktır. Ayrıca, etkinliği belirleyen faktörler belirlenerek, bu faktörler için strateji ve politika geliştirmek amaçlanmıştır.

Ordu ilinde yapılacak çalışma 24 ay sürecektir. Ordu ilinde ekolojik olarak farklı olduğu düşünülen I. Bölge (0-500 rakım) ve II. Bölge (500+ rakım) olmak üzere iki alt bölgede çalışılacaktır. Fındık üreticileri ile yüz yüze görüşülerek anket çalışmaları yapılacaktır. Yapılan örnekleme çalışmasına göre 99 adet anket gerçekleştirilecektir.

Etkinliklerin tahmininde Stokastik Etkinlik Sınırı yöntemi uygulanacaktır. Etkinlik üzerine etkili olabilecek değişkenler ile etkinlik skorları arasındaki ilişkinin belirlenmesinde en büyük olasılık (maximum likelihood) yaklaşımı ile regresyon modeli oluşturulacaktır. Karşılaştırmalar yapılırken de "t" testi ve varyans analizi yöntemlerinden yararlanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Etkinlik Analizi, Fındık, Ordu, Ekolojik Alt Bölge

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
YENİ TEKLİF PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Gezici ve Geçici Mevsimlik Tarım İşçiliğinin Sosyal ve Hukuki Boyutu Üzerine Bir Araştırma: Kayısı Tarımı Örneği	
PROJE NO		
ARAŞTIRMA FIRSAT ALANI	Tarım Ekonomisi	
ARAŞTIRMA PROGRAMI	Tarımsal Politika Araştırmaları	Sosyo-ekonomik Araştırmalar
ÖNCELİĞİ	Yüksek	Orta (X)
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Kayısı Araştırma İstasyonu Müdürlüğü-Malatya	
PROJE LİDERİ	Ahmet ASLAN	
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Doç. Dr. Orhan GÜNDÜZ, Salih ATAY, Züleyha DURAN, Murat PALA, Yrd. Doç. Dr. İbrahim GÖRÜCÜ	
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01.01.2016-31.12.2017	
PROJENİN TOPLAM BÜTÇESİ	28.000 TL	

Proje Özeti:

Malatya ili kuru kayısı üretim miktarı bakımından sadece Türkiye'nin değil dünyanın en önemli kuru kayısı üretim merkezidir. Kuru kayısı üretiminde birçok tarımsal üretim faaliyetinde olduğu gibi yoğun emek kullanılmaktadır. Özellikle hasat ve hasat sonrasında işgücü kullanımı oldukça artmaktadır. İşgücü talebinin yoğun olduğu bu dönemlerde ilde mevcut işgücü miktarı kısıtlı kalmaktadır. Oluşan işgücü talep açığı Şanlıurfa, Adıyaman ve diğer bazı çevre illerden gelen gezici mevsimlik işgücü ile karşılanmaya çalışılmaktadır. Ayrıca, son yıllarda komşu ülkelerde ortaya çıkan karışıklıklar nedeniyle ülkemize göç eden yabancı uyruklu kişilerin düşük maliyeti nedeniyle tarım işlerinde çalıştırılmaya başlandığı görülmektedir. Bu işgücünün de gezici ve geçici mevsimlik işgücü arzı üzerinde etkileri oluşmaktadır. Bütün tarımsal faaliyetlerde olduğu gibi kayısı tarımında da kullanılan mevsimlik gezici ve geçici işgücünün sosyal, kültürel, ekonomik ve hukuki birçok sorunun olduğu bilinmektedir. Buna karşın konuya ilişkin bilimsel çalışmaların sayısı sınırlı iken kayısı yetiştiriciliğinde herhangi bir çalışma günümüze kadar yapılmamıştır. Buna yönelik araştırmaların sonuçları, politika geliştirmek ve uygulamak adına önemli katkılar sunacağı aşikârdır.

Buradan hareketle önerilen araştırma projesi, Malatya ili kayısı tarımında çalıştırılan gezici ve geçici tarım işçiliğinin sosyal, ekonomik, kültürel ve hukuki boyutunu orijinal verilerle analiz etmeyi, politika ve mevzuat düzenlemeye ilişkin öneri geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu amaca, Malatya ilinde kayısı yetiştiriciliğinin yoğun yapıldığı ve gezici ve geçici işgücüne ihtiyaç duyulan ve gayeli olarak seçilen 5 ilçede çalıştırılanlardan elde edilen anket verileri analiz edilerek ulaşılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mevsimlik, İşçi, Malatya, Kayısı

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
YENİ TEKLİF PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Gıda Güvenirliğine İlişkin Tüketici Davranışlarının Ve Bilincinin Belirlenmesi (Erzurum)	
PROJE NO		
ARAŞTIRMA FIRSAT ALANI	Tarım Ekonomisi	
ARAŞTIRMA PROGRAMI	Tarımsal Politika Araştırmaları	Sosyo-ekonomik Araştırmalar
ÖNCELİĞİ	Yüksek	Orta (X)
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Doğu Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü	
PROJE LİDERİ	Dr. Sibel KADIOĞLU	
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ		
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01/01/2016 – 31/12/2017	
PROJENİN TOPLAM BÜTÇESİ	36.500 TL	
Proje Özeti: <p>İnsanoğlu yaşamak için yemek zorundadır. Vazgeçilemez fizyolojik bir ihtiyaç olan beslenme ise gıdalarla mümkündür. Ancak sağlıklı ve kaliteli beslenmek için yine insanoğlunun uygulayabileceği ve kontrol edebileceği mekanizmalar söz konusudur ki bunlardan gıda için en önemlisi olan gıda güvenliği, gıda güvenliği konularıdır.</p> <p>Sağlıklı beslenmeyi dolayısıyla sağlığı tehdit eden ve sınırlandıran konularla insanoğlunun hastalıklar ve tedavi peşinde arayışları ile para- zaman- verim kaybı ile sürdürülen ve sonlandırılan bir yaşam döngüsü vardır. Bu süreçlerin kısır döngüsü insanoğlunu birçok konuda bilinçli olmaya yani sorgulamaya doğruları bulmaya ve uygulamaya itmektedir. Son yıllarda gıda güvenliği konusunda önemli gelişmeler söz konusudur. Gerek üretim, gerekse tüketim aşamasında gıda güvenliğine eskiye oranla üretici ve tüketici açısından daha fazla önem verilmektedir. Gıda güvenliği ve tüketici davranışları üzerine birçok araştırma yapılmaktadır. Ancak ilimiz için yapılan bir çalışma yoktur. Bu proje Erzurum merkezinde yerleşik hayat süren kentsel ve kırsal yaşam tarzlarına sahip nüfusun, gıda güvenliğine ilişkin davranışları ve bilinçlerini belirlemek amacı ile oluşturulan anketlerle toplanan verilerin değerlendirilmesinden oluşmaktadır.</p> <p>Çok önemli olan bu konuda yapılan diğer çalışmalara Erzurum ilindeki davranış ve bilinç düzeyi ortaya konularak ilave bilgiler kazandırılacak, yelpazenin genişletilmesi ile karşılaştırmaların yapılmasına imkân sağlanacak dolayısı ile bu konuda sürdürülebilirliği sağlayacak önemli gelişmelerin ya da farklı uygulamaların ortaya çıkmasına yardımcı olunacaktır.</p>		
Anahtar Kelimeler:		

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
YENİ TEKLİF PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Batı Anadolu Bölgesi'nde Süt ve Süt Ürünleri İşletmelerinde Lojistik Yönetimi (Doktora Projesi)
PROJE NO	
ARAŞTIRMA FIRSAT ALANI	Tarım Ekonomisi
ARAŞTIRMA PROGRAMI	Sosyoekonomik Araştırmalar
ÖNCELİĞİ	Orta
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
PROJE LİDERİ	Yasemin İLERİ
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Prof. Dr. Erdoğan GÜNEŞ (Danışman)
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01.01.2016/31.12.2017
PROJENİN TOPLAM BÜTÇESİ	21.000 TL
Proje Özeti: <p>Araştırma Türkiye İstatistik Kurumu'nun istatistiki bölge birimleri sınıflandırmasına göre TR-5 Batı Anadolu Bölgesinde süt üreticileri, süt toplayıcıları, süt toplama merkezleri, süt işleme tesisleri ve süt ürünleri taşımacılığı yapan lojistik şirketlerin mevcut durumunu belirleme, hammadde tedariki, işleme, üretim ve pazarlama aşamalarının değerlendirilmesi, lojistik yönetim sürecinde uygulamaların ortaya konulmasını ve gıda güvenliği sürecindeki gelişmelerin incelenmesini amaçlamaktadır. Ayrıca süt sanayinde lojistik faaliyetlerin detaylı bir incelemesi yapılarak, lojistik faaliyetlerde kaynak kullanımı, bilgi teknolojisi uygulamaları yanında lojistik uygulama nedenleri ve lojistik ağı faaliyetleri analiz edilecektir.</p> <p>Lojistik faaliyetlerin başladığı üretim yerinden tüketiciye ulaşana kadar sütün geçirdiği yolculuk gıda güvenliği başta olmak üzere birçok yönden gözlemlenecek, üreticilerin, süt toplayıcılarının ve süt sektöründe faaliyet gösteren firmaların lojistik ve gıda güvenliği uygulamaları incelenecektir.</p>	
Anahtar Kelimeler: Gıda Güvenliği, Lojistik, Tedarik, Süt, Yönetim.	

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
SONUÇLANAN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Doğu Akdeniz Bölgesinde Süt Sığırcılığı İşletmelerinin Sosyo-Ekonomik Yapısı, Sorunları ve Çözüm Önerileri
PROJE NO	TAGEM/TEAD/12/TE/000/009
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü-Adana
PROJE LİDERİ	Dr. HİLAL YILMAZ
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Doç. Dr. Mevlüt GÜL, Yrd. Doç. Dr. Oğuz PARLAKAY, Selcan AKKOYUN, M. Emin BİLGİLİ, Yasemin VURARAK, Yrd. Doç. Dr. Numan KILIÇALP, Dr. Hatice HIZLI
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01.01.2012-31.12.2014

Rapor Özeti:

Bu çalışmada, Doğu Akdeniz Bölgesi içerisinde yer alan illerde süt sığırcılığı faaliyetiyle uğraşan işletmelerin sosyo-ekonomik yapıları, süt üretim maliyetleri, GSÜD, brüt kar, net kar ve nispi kar değerleri, işletmelerin etkinlik yapıları, süt satış ve pazarlama yapıları ile örgütlenme düzeylerinin ortaya konulması, işletmelerin karşılaştıkları sorunların belirlenerek, bunlara yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın ana materyalini, 148 süt sığırcılığı işletmesinden anket ile toplanan birincil veriler oluşturmaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre, işletmelerde üretim masrafları içerisinde değişen masrafların payı %72,27 olarak tespit edilmiştir. Değişen masrafların önemli bir kısmını da (%87,86) yem masrafları oluşturmaktadır. Ortalama 1 kg süt maliyeti 0,47 TL olarak belirlenmiş olup 1. grup işletmelerde 0,90 TL, 2. grup işletmelerde 0,72 TL, 3. grup işletmelerde 0,49 TL ve 4. grup işletmelerde 0,42 TL olarak bulunmuştur. İşletmelerin %85,81'inin süt sağım işleminde makine kullandığı ve %14,19'unun da elle sağım yaptığı belirlenmiştir. Sağılan hayvan başına ortalama yıllık süt verimi 5.075,19 kg, ortalama laktasyon süresi 270,83 gün, sağılan hayvan başına düşen ortalama günlük süt verimi 18,74 kg olarak belirlenmiştir. İşletmelerin %75,68'i bir tarımsal örgüte üye olduklarını, bunlarında %65,18 gibi önemli bir kısmının Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliğine üye oldukları belirlenmiştir. Süt sığırcılığı faaliyet kolunda karşılaşılan sorunlar sırasıyla; yüksek girdi fiyatlarının üretimlerini etkilemesi, ürettikleri sütü çok düşük fiyata pazarlıyor olmaları, finansman sıkıntısı yaşamaları, hastalık ve hayvan kayıplarının süt üretimini olumsuz etkilemesi, süt sığırcılığında örgütlenmenin yetersiz olması ve hayvancılık desteklemelerini yetersiz bulmalarıdır.

Süt sığırcılığı işletmelerinde teknik etkinliğin hesaplanmasında VZA metodu kullanılmıştır. VZA-ÖSG ile ortalama teknik etkinlik değeri %69 ve VZA-ÖDG ile bu değer %78 olarak bulunmuştur. Belirlenen sosyo-ekonomik değişkenler ile elde edilen teknik etkinlik değerleri arasındaki ilişki tobit regresyon analizi kullanılarak hesaplanmıştır. Teknik etkinlik değerleri ile süt sığırcılığı faaliyetinde kullanılan toplam işgücü içerisindeki aile işgücü oranı ve sürü genişliği arasında pozitif ve istatistiksel olarak %5 anlamlı ilişki saptanmıştır. İşletmelerin suni tohumlama yaptırmasının ve işletmecinin yaşının etkinlik üzerine etkisinin negatif yönde ve istatistiksel olarak %10 düzeyinde anlamlı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Süt sığırcılığı, Süt maliyeti, Veri Zarflama Analizi, Tobit Regresyon Analizi

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
SONUÇLANAN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Kuzeydoğu Anadolu Bölgesinde Büyükbaş Hayvancılığına Dayalı Süt ve Süt Ürünleri Kümelenme Potansiyeli Araştırması: Erzurum ve Kars İli Örneği
PROJE NO	TAGEM/TEAD/13/A15/P02/005
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Tarımsal Ekonomi Ve Politika Geliştirme Enstitüsü
PROJE LİDERİ	İLKAY UÇUM
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Tijen ÖZÜDOĞRU-Berrin TAŞKAYA TOP, Şevket KALANLAR-Nazire Yürekli YÜKSEL-Kübra TAŞDEMİR, Ali BERK
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01/01/2013 - 31/12/2014
Rapor Özeti: <p>Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi'nin sosyo-ekonomik kalkınmasında önemli ekonomik fonksiyonları yüklenebilecek bir potansiyele sahip olan hayvancılık, bölge nüfusunun önemli bir kısmının geçim veya ek gelir kaynağı olmakla birlikte, sanayi sektörünün birçok koluna girdi sağlaması açısından da önem arz etmektedir. Büyükbaş hayvancılık ve buna dayalı üretim bölgenin ekonomik faaliyetleri arasında önemli yer tutmaktadır. Ancak sektörün karşı karşıya olduğu bir takım problemler sektörün yeterince gelişmesini engellemiştir. Bu bakımdan hayvancılık sektörünün hem üretici hem sanayi boyutu derinlemesine ele alınmalı; sektörün rekabet etme şansını engelleyen problemlerin çözümü aranmalıdır.</p> <p>Bu araştırmanın amacı; Erzurum ve Kars ilinin ekonomisinde çok önemli bir yeri olan ancak yeterince gelişmeyen hayvancılık sektörünün problemlerinin saptanması ve sektörde çalışanların da fikirleri alınarak çözüm önerilerinde bulunulması, firmalar arasındaki ilişkilerin ortaya çıkarılması, firmaların çalışma kapasitelerinin ve kısıtlarının belirlenmesi, firmaların yenilik kapasiteleri ile değer zinciri ve eksik oyuncuların belirlenmesi amaçlanmaktadır.</p> <p>Araştırma kapsamında Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi'nin TRA1 ve TRA2 alt bölgelerinde en fazla hayvancılığın yapıldığı Erzurum ve Kars illerinin içerisinde olduğu 2 ilde toplam 114 süt sığırcılığı faaliyeti yapan üretici ve Kars'ta 30 ve Erzurum'da 24 olmak üzere toplam 54 süt işleyen firma ile anket çalışması yapılmıştır. Süt sektörü "Elmas Modeli"ni oluşturan değişkenler çerçevesinde analiz edilmiş; bu kapsamda sektörün karşı karşıya olduğu problemler, değer zincirini oluşturan aktörlerin varlığı/yokluğu tespit edilmiş ve bu doğrultuda politika önerileri sunulmuştur.</p> <p>Araştırma alanlarından elde edilen sonuçlara göre; üreticilerin süt sığırcılığı faaliyetinde karşılaştıkları en büyük problemler yem fiyatlarının yüksekliği, canlı hayvan ithalatı ve sütün pazarlanmasıdır. Süt işleyen firmaların yaşadıkları en önemli problemler ise hammadde miktarının azlığı, sütün üreticiden işletmeye taşınması ve örgütlenme eksikliğidir.</p>	
Anahtar Kelimeler: Kümelenme, Elmas Modeli, Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi	

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
YENİ TEKLİF PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	İncir Üretiminde Genç Nüfusun Kalma Eğilimlerinin Belirlenmesi ve İstihdam Yapısının İncelenmesi	
PROJE NO		
ARAŞTIRMA FIRSAT ALANI	Tarım Ekonomisi	
ARAŞTIRMA PROGRAMI	Tarımsal Politika Araştırmaları	Sosyoekonomik Araştırmalar
ÖNCELİĞİ	Yüksek	Orta (X)
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	İncir Araştırma İstasyonu Müdürlüğü	
PROJE LİDERİ	Duygu BİROL (ÇITAK)	
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Berrin ŞAHİN, Dr. İlknur KÖSOĞLU, Nilgün TAN, Ramazan KONAK, Hilmi KOCATAŞ, Arzu GÖÇMEZ, Doç. Dr. Ferit ÇOBANOĞLU	
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01.01.2016 – 31.12.2017	
PROJENİN TOPLAM BÜTÇESİ	37.000 TL	

Proje Özeti:

İstihdam, bir ülkedeki mevcut işgücünün ekonomik faaliyetlerde kullanılması anlamına gelir, bu yüzden istihdam ülke ekonomileri için en önemli parametrelerdendir. Gelişmekte olan tüm ülkelerde olduğu gibi Türkiye’de de tarım sektörü, yaklaşık %25’lik bir oranla istihdam içerisinde önemli bir paya sahiptir. Dünya’da yaklaşık 1,1 milyon ton incir üretilmekte ve Türkiye, üretimde %25’lik, kuru incir ihracatında ise %58’lik bir payla ilk sırada yer almaktadır. Bu sebeple 30 bin işletme ve yaklaşık 120 bin kişiyi içine alan bir sektör olan incir için, üretim aşamasındaki istihdam yapısının incelenmesi, sürdürülebilirlik açısından önemli konulardandır. Gençlerin tarımdan uzaklaşması; kırsalda yaşayan nüfusun yaşlanması ve azalması gibi sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu sebeple incir yetiştiriciliği için gençlerin tarımda kalma eğilimlerinin belirlenmesi faydalı olacaktır.

Bu projenin amacı; incir üretiminde yer alan aile işgücü, mevsimlik, çocuk işçilerin ve kadın nüfusun; demografik, sosyal ve ekonomik yapılarını inceleyerek, istihdam yapısını ortaya koymaktır. Ayrıca üretim ve istihdamın sürdürülebilirliği açısından genç nüfusun tarımda kalma eğilimleri incelenecektir. Araştırmanın sonucunda belirlenen sorunlara yönelik çözüm önerileri getirilecektir. Çıktıların yeni araştırmalara, kırsal kalkınma projelerine ve politika belirleyicilere ışık tutacağı düşünülmektedir.

Aydın ili için tabakalı örnekleme yöntemiyle belirlenmiş olan yaklaşık 180 üretici ile görüşülecektir. Aydın yöresinde Nazilli, Köşk, Merkez, İncirliova, Germencik ve Buharkent ilçelerine bağlı köylerde anket çalışması yapılacaktır. Bursa’daki Osmangazi ve Nilüfer ilçelerine bağlı köylerde taze üretim yapan işletmelerden tabakalı örnekleme yöntemi ile seçilen 56 işletmeyle görüşülecektir. İşletmelerin sosyo-demografik karakteristiklerine ilişkin veriler çeşitli tanımlayıcı istatistikler ile ortaya konulacaktır. Gençlerin incir yetiştiriciliğinde kalma eğilimleri belirlenirken 3 farklı model oluşturulmuştur. Bu modeller değerlendirilirken logistik regresyon modeli kullanılacaktır. Yetiştiricilik yapmaya devam etme ya da etmeme nedenleri ortaya konulurken likert ölçeğinden faydalanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İstihdam, mevsimlik işçi, genç nüfus, kadın işçi, incir

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
YENİ TEKLİF PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Türkiye Yemeklik Tane Baklagil (K. Fasulye, Nohut, Mercimek) Üretim ve Tüketim Yapısının Belirlenmesi
PROJE NO	
ARAŞTIRMA FIRSAT ALANI	Tarım Ekonomisi
ARAŞTIRMA PROGRAMI	Tarımsal Politika Araştırmaları
ÖNCELİĞİ	Yüksek
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
PROJE LİDERİ	Merve BOLAT/ Ziraat Yüksek Mühendisi
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Sevinç KARABAK, Rahmi TAŞCI, Reyhan DEMİRTAŞ, Dr. Abdulkadir AYDOĞAN, Murat KÜÇÜKÇONGAR, Mehmet AYDOĞAN, Dr. Kemalettin TAŞDAN, Tali MONİS, Fatoş ÇETİN, Dr. Hüseyin ÖZÇELİK, İbrahim ULUKAN, Gürkan BAŞBAĞCI, Prof. Dr. İlkey DELLAL
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01.01.2016-31.12.2017
PROJENİN TOPLAM BÜTÇESİ	153.500 TL
Proje Özeti: <p>Yemeklik tane baklagiller ülkemiz tarımımızın geleneksel ürünleridir. Dengeli ve yeterli beslenme ve ekonomik açıdan öneminin yanı sıra ülkemiz dünya baklagil gen merkezinin önemli bir parçası konumundadır. En çok üretimi yapılan yemeklik tane baklagiller kuru fasulye, nohut ve mercimektir. Son 10 yılda baklagil ekim alanlarımız %34 ve üretimimiz %21 azalmıştır. Bu azalmanın sebepleri çok çeşitli olmakla beraber üretici açısından bu problemlerin önem derecelerinin belirlenmesine ve somut çözümlerin üretilmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Baklagillerde üretim yapısının incelenmesi kadar tüketim yapısının incelenmesi de büyük önem taşımaktadır. Çünkü baklagil konusunda tüketicinin istekleri, ne sıklıkla, ne şekilde ve ne miktarda tükettiği, pazarda yaşanan fiyat değişimlerinin tüketiciyi etkileyip etkilemediği gibi konularda yeterince araştırma yapılmamıştır. Özellikle son yıllarda pazar fiyatlarında yaşanan dalgalanmaların üretim ve tüketime nasıl yansıdığı, baklagil sektörünün ve tüketiminin sürdürülebilirliği açısından oldukça önemlidir.</p> <p>Baklagil sektöründeki fiyat dalgalanmalarının etkisini belirleyebilmek için üretim ve tüketim yapısının bütünsel olarak ele alınıp, eş zamanlı olarak incelenmesi gerekmektedir. Üretici ve tüketici istek ve tercihleri özellikle araştırmalara yön verebilecek, politika yapıcılara önemli bir kaynak oluşturacaktır. Üretim ile ilgili araştırma alanı olarak; Ankara, Çorum, Diyarbakır, Erzincan, Konya, Karaman, Kütahya, Gümüşhane-Kelkit, Samsun, Şanlıurfa, Yozgat illeri baklagil ekim alanının yoğunluğu dikkate alınarak gayeli olarak seçilmiştir. ÇKS kayıtları üzerinden tabakalı örnekleme yapılarak seçilen çiftçilerden anket yoluyla elde edilen birincil verilerle üreticilerin üretim kararına etki eden faktörlerin ve karşılaşılan sorunların belirlenmesi, üretimin sürdürülebilirlik esaslarının tespiti amaçlanmaktadır. Tüketici bazında ise; coğrafi bölgelere göre nüfusu en fazla olan Antalya, Ankara, Erzurum, İstanbul, İzmir, Samsun ve Şanlıurfa illerinde basit tesadüfi örnekleme yöntemine göre seçilen tüketicilerden anket yoluyla elde edilen birincil verilerle tüketicilerin baklagil tüketim miktarlarının, sıklığının tespiti ve tüketim kararlarına etki eden faktörlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu proje yemeklik tane baklagiller konusunda ülkesel alanda üretici ve tüketici bazında yapılacak detaylı bir çalışma olacaktır.</p>	
Anahtar kelimeler: üretici, tüketici, yemeklik tane baklagiller, baklagil çeşidi	

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
YENİ TEKLİF PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Sertifikalı Tohum Kullanım Desteğinin Buğday Üretimi Üzerine Etkisi: Diyarbakır-Şanlıurfa-Mardin İli Örneği
PROJE NO	
ARAŞTIRMA FIRSAT ALANI	Tarım Ekonomisi
ARAŞTIRMA PROGRAMI	Tarımsal Politika Araştırmaları
ÖNCELİĞİ	Yüksek
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	GAP Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü-Diyarbakır
PROJE LİDERİ	Fatoş ÇETİN
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Erdal KARADENİZ, Müfit ŞİMŞEK, Dr. Kemalettin TAŞDAN, Abdurrahman KARA
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01.01.2016-01.06.2017
PROJENİN TOPLAM BÜTÇESİ	32.650 TL

Proje Özeti:

Dünya nüfusu hızla artarken bitkisel üretimin aynı hızla artmaması, gıda güvencesini tehlikeye sokmaktadır. Üretimin artırılması aşamasında en önemli girdilerden biri olan tohumluk kullanımı, verimin dolayısıyla üretimin artmasına ve maliyetlerin düşürülmesine yardımcı olmuştur. Ancak sertifikalı tohumluk satışında belirleyici unsur çiftçinin alım gücüdür. Bu yüzden tohumluk kullanımını arttırmak adına 2005 yılı bütçesine sertifikalı tohumluk kullanım desteği eklenerek sertifikalı tohumluk kullanımı devlet tarafından desteklenmeye başlamıştır. 2005 yılında yaklaşık 68 bin çiftçiye 5,5 milyon dekar arazide 16,5 milyon TL sertifikalı tohum desteği ödenirken, 2013 yılında çiftçi sayısı 155 bin, destek verilen alan 15 milyon dekar, ödenen destek ise 116 milyon TL'dir. 2005 yılı buğday üretimi 21,5 milyon ton iken, 2013 yılında sadece 500 bin ton artarak 22 milyon tona yükselmiş, ancak halen buğday da kendine yeterlilik sağlanamamıştır. Üstelik 2013 yılında sertifikalı buğday tohumluk üretimi, buğday tohumluğu ihtiyacının % 81'ini karşılamaktadır.

Bu çalışma 743 bin ton olan sertifikalı tohumluk üretim miktarının yarısından fazlasını karşılayan ve temel beslenme alışkanlığımızın yapıtaşını oluşturan buğday üzerine olacaktır. Buğday üretiminin yoğun bir şekilde yapıldığı Diyarbakır, Şanlıurfa ve Mardin illerindeki tarımsal işletmelerde sertifikalı tohumluk kullanım desteğinin durumuna ve işletmeler üzerine etkisinin belirlenmesine çalışılacaktır. Bu araştırmanın ana amacı, sürdürülebilir bir tarım ve gıda güvencesinin sağlanmasına ön ayak olmak için Diyarbakır, Şanlıurfa ve Mardin illerinde buğday üreten işletmelerin mevcut sertifikalı tohumluk kullanım desteği sistemi içerisinde karşı karşıya kaldıkları sorunlar ve bu sorunların çözümüne yönelik önlemlerin belirlenmesini sağlamaktır.

Araştırmanın değerlendirilmesi aşamasında tanımlayıcı istatistiklerin yanında değişkenlerin grup karşılaştırmaları için normal dağılışa uygunluğu belirlendikten sonra, tek yönlü ve çift yönlü Varyans Analizi gibi parametrik yöntemlerin yanı sıra Khi-kare (χ^2) gibi parametrik olmayan testler uygulanabilecektir. Çalışma coğrafi olarak Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde buğday üretiminin yoğun yapıldığı Diyarbakır, Şanlıurfa ve Mardin illerindeki üreticileri kapsayacaktır. Zaman dilimi olarak ise araştırmanın başladığı tarihten 3 yıl öncesine kadarki veriler değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Buğday, Buğday üretimi, Tohumculuk, Sertifikalı Tohumluk, Sertifikalı tohumluk kullanım desteği.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
YENİ TEKLİF PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Uluabat Gölü Amatör Balıkçıların Sosyoekonomik Analizi ve Amatör Balıkçılığın Ticari Balık Stokları Üzerine Etkileri
ARAŞTIRMA FIRSAT ALANI	Tarım Ekonomisi
ARAŞTIRMA PROGRAMI	Sosyoekonomik Araştırmalar
PROGRAM ÖNCELİĞİ	Orta
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Su Ürünleri Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
PROJE LİDERİ	Kadir ÇAPKIN
BAŞLAMATARIHİ	01.01.2016
BİTİŞ TARİHİ	31.12.2017
TOPLAM BÜTÇE	48.152.00

Proje Özeti:

Herhangi bir ticari kaygı gütmeden spor, dinlenme ve eğlence amaçlı yapılan balık avcılığına amatör balıkçılık denilmektedir. Türkiye’de amatör olta balıkçılığıyla uğraşanların sayısının 1 milyon civarında olduğu tahmin edilmektedir. Bu kadar büyük bir potansiyeli olan sektörün sosyal ve ekonomik özellikleri ile ilgili çalışma sayısı oldukça azdır. İnsanların hangi amaçla, ne kadar para ve zaman harcayarak amatör balıkçılık ile uğraştığı tam olarak bilinmemektedir. Uluabat Gölü gibi büyük şehirlere yakın olan su kaynaklarında amatör avcılık faaliyetinin yoğun bir şekilde yapıldığı görülmekte ancak avlanan balığın miktarı, ülke ve aile ekonomisine katkısı ile ilgili herhangi bir resmi veri bulunmamaktadır. Gölde ticari olarak avlanan balığın yanında amatör avcılarında gölden çıktıkları balığın miktarı ve ekonomik karşılığı balıkçılık yönetim otoriteleri için oldukça önemli ve değerli verilerdir. 2013 yılı kasım ayında yapılan “I. Balıkçılık Çalıştayı”nda ülkemizdeki amatör balıkçılıkla ilgili ciddi veri eksikliğinin bulunduğu vurgulanarak konu hakkında çalışmaların yapılması gerektiği bildirilmiştir.

Bu çalışmada Uluabat Gölü’nde amatör balıkçılık yapan şahısların Sosyoekonomik analizi yapılarak amatör avcılığın bölgeye ekonomik katkıları ve **amatör avcılık faaliyetinin göldeki ticari türler** üzerindeki etkileri belirlenmeye çalışılacaktır.

Proje ile Elde Edilmek İstenilen Çıktılar ve Kullanım Alanları;

- Amatör olta balıkçılığın mevcut yapısı, potansiyeli, balıkçıların sosyoekonomik özellikleri ve sorunları araştırılacaktır.
- Amatör balıkçılığın ülke ekonomisine katkı sağlaması için alınacak önlemler belirlenecektir.
- Projeden elde edilen veriler ışığında doğal su kaynaklarında amatör balıkçılığın stoklar üzerindeki etkileri dikkate alınarak mevcut kaynakta ve benzeri kaynaklarda yeni rekreasyonel balıkçılık alanlarının oluşturulması için plan hazırlanmasına katkı sağlanacak.
- Amatör balıkçılığın gelişimi ile birlikte yaratılacak farkındalık bu alanda yeni istihdam alanlarının oluşmasını sağlayacaktır.
- Amatör balıkçılığın gelişimi ile av araçları satan iş yerlerinin artması, oluşturulacak yeni rekreasyonel balıkçılık alanlarının işletilmesi, buralarda personel istihdamı ve tüm bu faaliyetlerin ülke ekonomisine oluşturacağı katma değer projenin yaygın etkisini oluşturmaktadır.
- Bilinçsiz avcılığın önüne geçilerek türlerin korunmasına katkıda bulunulacaktır.
- Yapılması planlanan çalışma ile **amatör balıkçılığının balık stokları üzerine etkisi** tespit edilecektir.
- Uluabat Gölü ticari balık avcılığının sürdürülebilirliği açısından önemli veriler elde edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Uluabat Gölü, Amatör Balıkçı, Sosyo-Ekonomik Analiz

PROJE BAŞLIĞI	Malatya’da Alabalık Yetiştiriciliği Yapan İşletmelerin Etkinlik Analizi ve
----------------------	--

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
YENİ TEKLİF PROJELER

	Destekleme Politikalarının Etkisi
PROJE NO	
ARAŞTIRMA FIRSAT ALANI	Tarım Ekonomisi
ARAŞTIRMA PROGRAMI	Tarım Politikası Araştırmaları
ÖNCELİĞİ	Yüksek
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Elazığ Su ürünleri Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
PROJE LİDERİ	Erol ÖZTÜRK
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01.07.2015 – 30.10.2016
PROJENİN TOPLAM BÜTÇESİ	27.500 TL

Proje Özeti:

Son 10 yılda Alabalık yetiştiriciliğinde hızlı ve yüksek miktarda üretim artışı gerçekleşmiştir Görülen üretim artışının destekleme politikalarıyla doğrudan ilgili olduğu düşünülmektedir. Ancak bu artışın işletmelerdeki ekonomik yansımalarının üretim miktarı ile doğru orantılı olup olmadığı bilinmemektedir. Son yıllarda işletmelerde ekonomik sorunlar baş göstermeye başladığı bildirilmektedir. Bildirilen bu durumun araştırılması amacıyla bu proje önerisi yöredeki işletmeciler için önemli bir rehber olma niteliğini taşımaktadır. Ayrıca çalışma yöre için bilimsel çalışma eksikliğini gidermeyi de hedeflemektedir.

Hazırlana bu proje ile su ürünleri desteklemelerinin işletmelere etkileri uygun bilimsel metotlarla araştırılacak ve işletmelerin etkinliği incelenecektir. Bu hedefe ulaşmak için işletmelerin tümüyle tam sayım yöntemi kullanılarak anket yapılacaktır. İlde faaliyet gösteren havuz ve kafes balıkçılığı işletmelerine destekleme politikalarının etkisi araştırılarak, işletmelerin sosyoekonomik yapıları incelenecek ve işletmelerin etkinlikleri ölçülecektir. Çalışma sonucunda politikaların uygunluğu ve sürdürülebilirliğine yönelik sonuçlara ulaşılmaması hedeflenmektedir. Böylelikle uygulanan politikaların işletmelere olan katkıları araştırılmış olacak ve işletme etkinliğine katkıları belirlenmiş olacaktır. Ayrıca, havuz işletmeleri ile kafes işletmelerinin ekonomik performanslarının karşılaştırılması imkânı elde edilmiş olacaktır. Çalışma, bundan sonra yapılacak çalışmalara da kaynak olacağı düşünülmektedir. Özellikle iç sularda yetiştiricilik yapan işletmelerle ilgili çalışma sayısı çok kısıtlıdır. Bilimsel çalışma yapılması gereken çalışma sahalarından birisi de Malatya'dır. Malatya ilinde bulunan alabalık yetiştiriciliği işletmelerinin ekonomik durumu ile ilgili bu güne kadar hiçbir çalışmaya rastlanılmamıştır. Yapılacak çalışma bu alanda bir ilk olma özelliğini taşımaktadır.

Proje Çıktıları ve Uygulamaya Aktarılması

- Malatya'daki işletmelerin Sosyo-ekonomik özellikleri ve yıllık faaliyet sonuçları kafesler ve havuzlar için ayrı ayrı belirlenmiş olacaktır.
- Alabalık üretim maliyeti belirlenmiş olacaktır.
- İşletmelerin ekonomik ve teknik etkinlikleri ölçülerek bunlara etki eden faktörler belirlenecektir.
- Destekleme politikalarının işletmecilik faaliyetine ve işletme etkinliğine olan etkileri belirlenerek desteklemelerin işletmelerin sürdürülebilirliğine etkisi ortaya çıkmış olacaktır.
- Yukarıdaki çıktılar ışığında karar vericilerin destekleme politikalarının sürdürülebilirliği ile ilgili somut bilgiler edinmeleri sağlanmış olacaktır.
- Elde edilen sonuçlar bir kitap olarak basılarak faydalanıcıların kullanımına sunulacaktır.
- Çıktılar ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılarda sunulmaya çalışılarak bu konudaki bilgi eksikliğini giderilmesine yardımcı olunacaktır.
- Proje sonuçları Malatya İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ile birlikte tüm paydaşların katılımının ön görüldüğü bir toplantıda paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Malatya, Etkinlik, Alabalık, Politika, Etki, Yetiştiricilik

PROJE BAŞLIĞI	Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Pestisit Kullanımında Üreticilerin
----------------------	---

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
YENİ TEKLİF PROJELER

	Bilgi Düzeyinin Belirlenmesi
PROJE NO	
ARAŞTIRMA FIRSAT ALANI	Tarım Ekonomisi
ARAŞTIRMA PROGRAMI	Sosyoekonomik Araştırmalar
ÖNCELİĞİ	Orta
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Diyarbakır Ziraî Mücadele Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
PROJE LİDERİ	Şenay Sevim
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Uzm. Cahit KAYA, Müh. Uygur Serkan KARAKAŞ, Müh. Erdal ATEŞ, Müh. Murat GÜLMEZ, Uzm. Aysel BARS ORAK, Dr. Çetin MUTLU
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01.01.2016 – 31.12.2017
PROJENİN TOPLAM BÜTÇESİ	54.000 TL

Proje Özeti:

Tarımsal üretimde sorun olan zararlı, hastalık ve yabancı otlar ile mücadele edebilmek için pestisitlerin kullanılması günümüz modern tarımında kaçınılmaz hale gelmiştir. Ancak pestisitlerin; insan sağlığına, çevreye, ekonomiye ve organik tarım- iyi tarım uygulamalarına yaptığı olumsuz etkilerde göz ardı edilmemelidir.

Dünya’da 1960’lı yıllardan sonra çalışılan en önemli konular içinde tarımda kimyasal ilaç kullanımı ile ilgili yapılan araştırmalar yer almaktadır. Gelişmiş ülkelerde kimyasal ilaç kullanımında üreticilerin bilgi düzeyi ile ilgili olarak çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Türkiye’de ise kimyasal ilaç kullanımındaki bilgi düzeyi ile ilgili çalışmalar sınırlı olup, yöre ve ürün bazında, konu ile ilgili detaylı araştırmaların yapılmasına büyük ölçüde gereksinim duyulmaktadır.

Bu proje Diyarbakır Şanlıurfa ve Mardin illerinde 2016 ve 2017 yıllarında buğday, pamuk ve mısır üreticileri ile yapılacak olup üreticilerin pestisit kullanımındaki bilgi düzeyini saptamak amacıyla yapılacaktır. Bu amaçla söz konusu illeri ve temsil edecek ilçelerde, ekolojik, sosyo-ekonomik yönden projenin ilk yılında 5’li Likert yöntemi ile hazırlanan anket, basit tesadüfi örnekleme metodu ile belirlenen üreticilerle doldurulacaktır.

Çalışma sonucunda, pestisit uygulamasındaki bilgi düzeyi ortaya konacak olup elde edilecek verilerin eğitim ve yayım çalışmalarına ışık tutması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Pestisit, Bilgi Düzeyi, Güneydoğu Anadolu Bölgesi, Buğday Pamuk, Mısır.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
YENİ TEKLİF PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Antepfıstığı Psillidi (<i>Agonoscena pistaciae</i> Burck. and Laut. Hemiptera: Aphalaridae)'ne Karşı Üreticilerin Pestisit Kullanımındaki Tutum ve Davranışlarının Belirlenmesi	
PROJE NO		
ARAŞTIRMA FIRSAT ALANI	Tarım Ekonomisi	
ARAŞTIRMA PROGRAMI	Tarımsal Politika Araştırmaları	Sosyoekonomik Araştırmalar
ÖNCELİĞİ	Yüksek	Orta (X)
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Antepfıstığı Araştırma İstasyonu Müdürlüğü	
PROJE LİDERİ	Ümran ELDOĞAN	
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Serpil KARADAĞ, Serkan KÖSETÜRKMEN, Mustafa ÇALIŞKAN, Ertuğrul İLİKÇİOĞLU, Ali TEKİN, Şeyda İPEKÇİOĞLU, Yeşim AYTOP, Doç. Dr. Ahmet ŞAHİN	
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	2016–2017	
PROJENİN TOPLAM BÜTÇESİ	25.000 TL	
Proje Özeti:	<p>Güneydoğu Anadolu Bölgesinde antepfıstığı yetiştiriciliği diğer meyve türleriyle karşılaştırıldığında ekonomik açıdan önemli bir yere sahiptir. Bölgede yaklaşık 200.000 ailenin geçim kaynağını antepfıstığı yetiştiriciliği oluşturmaktadır. Antepfıstığı üretimi, kurak alanları değerlendirmesi, yoğun işgücü gereksinimi, depolanabilir olması ve gıda sanayi için hammadde olması bakımından önem arz etmektedir. Bunların yanı sıra antepfıstığındaki verim ve kalitenin artırılmasında budama, sulama, aşılama, toprak işleme, hastalık ve zararlılarla mücadele önemlidir.</p> <p>Güneydoğu Anadolu Bölgesinde antepfıstığının ekonomik anlamda önemli zararlılarından bir tanesi de (<i>Agonoscena pistaciae</i>) antepfıstığı psillididir. Bu zararlı 7–8 den fazla döl verdiği için aşırı ilaçlamalara maruz kalmaktadır. Bu ilaçlamalar karşısında fazla etkilenmediğini savunan çiftçiler bu zararlıdan dolayı mağduriyet yaşamaktadır.</p> <p>Bu araştırmada Gaziantep, Şanlıurfa, Kahramanmaraş ve Adıyaman illerinde önemli bir ürün olan antepfıstığı için üreticilerin pestisit kullanımındaki mevcut bilinç düzeyi ortaya konarak geçmiş ve günümüzde pestisit uygulamasına karşı davranışlarındaki değişiklikler belirlenecektir. Kurumumuza ve özellikle bakanlığımıza gelen şikâyetler üzerine bu projenin yapılması uygun görülmüştür.</p> <p>Söz konusu çalışmada, 2015–2017 yılları arasında adı geçen il ve ilçelerde antepfıstığı üretimin yoğun olan bölgelerde toplam işletmelerde 379 üretici ile anket çalışması yapılacaktır. Sonuç olarak üreticilerin zirai ilaç temini, ilaçların depolanması, uygulamadaki davranışları belirlenerek bu konuda çalışan üreticilere, sahada çalışan teknik elemanlara ve karar vericilere ışık tutacaktır.</p>	
Anahtar Kelimeler:	Pestisit, <i>Agonoscena pistaciae</i> , Antepfıstığı üreticileri, Çiftçi davranışları	

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
SONUÇLANAN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Trakya Bölgesinde Faaliyet Gösteren Tarım İşletmelerinin Yapısal Özellikleri ve Etkinliklerinin Belirlenmesi
PROJE NO	TAGEM-BB-110210L2
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Atatürk Toprak Su ve Tarımsal Meteoroloji Araştırma İstasyonu Müdürlüğü-KIRKLARELİ
PROJE LİDERİ	Dr. Başak AYDIN
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Doç. Dr. Gökhan UNAKITAN
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01.01.2011 / 31.12.2014
Rapor Özeti: <p>Bu araştırma, Trakya Bölgesinde faaliyet gösteren tarım işletmelerinin etkinliklerinin belirlenmesi amacıyla Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerine bağlı tesadüfi örnekleme yöntemiyle belirlenen tarım işletmeleriyle anket yolu ile yürütülmüştür. İşletmeler arazi büyüklüklerine göre sıralanmış ve 1-50, 51-200, 201 dekar ve üzeri olmak üzere üç tabakaya ayrılmıştır. Tabakalı tesadüfi örnekleme yöntemine göre yapılan örneklemede anket yapılan işletme sayısı 169 olarak belirlenmiştir. Edirne iline bağlı 16 köyde toplam 64 üreticiyle, Kırklareli iline bağlı 13 köyde toplam 49 üreticiyle, Tekirdağ iline bağlı 16 köyde toplam 56 üreticiyle anket çalışması yapılmıştır. Çalışmada öncelikle işletmelerin ekonomik analizi ayrıntılı olarak yapılmıştır. İşletmelerin etkinlik ölçümleri veri zarflama yöntemiyle yapılmıştır. Ekonomik yetersizlik üzerine etkisi olan faktörler de Tobit modeli kurularak belirlenmiştir. Araştırmada ayrıca kuru koşullarda yetiştirilen buğday ve ayçiçeğinin üretim girdileri ve 2012 yılı maliyetleri de belirlenmiştir.</p> <p>İncelenen işletmelerde ortalama işletme arazisi büyüklüğü 117,49 da. bulunmuştur. İşletmeler ortalamasına göre aktif sermaye değeri dekara 621 052,29 TL bulunmuştur. Gayrisafi Üretim Değeri 56 825,22TL, Gayrisafi Hâsıla 66 570,86 TL, Saf Hâsıla 15 950,74 TL ve Tarımsal Gelir 22 977,42 TL bulunmuştur. İşletmeler ortalamasına göre ekonomik rantabilite oranı 2,57, mali rantabilite oranı 2,58, rantabilite faktörü 23,96 olarak bulunmuştur. İşletmeler ortalamasına göre, teknik etkinlik 0,66, saf teknik etkinlik 0,84, ölçek etkinliği 0,78, kaynak dağıtım etkinliği 0,89, ekonomik etkinlik ise 0,75 olarak bulunmuştur. Tobit modeli sonuçlarına göre, işletme sahiplerinin öğrenim süresinin, aile büyüklüğünün, tarım dışı gelirlerinin, üye oldukları tarımsal örgüt sayılarının ekonomik etkinlik üzerinde negatif yönde, işletme büyüklüğü, hayvan varlığı ve sulama sayısının pozitif yönde etkisi olduğu belirlenmiştir.</p>	
Anahtar Kelimeler: Tarım işletmesi, ekonomik analiz, maliyet analizi, etkinlik, Trakya	

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
SONUÇLANAN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Üreticilerin İyi Tarım Uygulamalarına Yaklaşımı ve Uygulamaların Ekonomik Analizi
PROJE NO	TAGEM/TEAD/12/A15/P02
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Atatürk Toprak Su ve Tarımsal Meteoroloji Araştırma İstasyonu Müdürlüğü - KIRKLARELİ
PROJE LİDERİ	Dr. Başak AYDIN
PROJE YÜRÜTÜCÜLERİ	Dr. Erol ÖZKAN, Doç. Dr. Duygu AKTÜRK, Mehmet Ali KİRACI, Yrd. Doç. Dr. Harun HURMA
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01.01.2012 / 31.12.2014

Rapor Özeti:

Bu araştırma; Adana, Amasya, Antalya, Bursa, Çanakkale, Edirne, İzmir, Kırklareli, Manisa, Mersin, Sakarya, Samsun, Tekirdağ, Tokat ve Yalova illerinde yürütülmüştür. Projenin amaçları, araştırma sahasında iyi tarım yapan ve yapmayan işletmelerin ekonomik olarak karşılaştırılması, üreticilerin iyi tarım uygulamalarından haberdar olma durumlarının tespiti, çiftçilerin iyi tarım uygulamalarına karşı eğilimlerinin belirlenmesi ve iyi tarım yapmayı etkileyen faktörlerin ortaya konulmasıdır.

Araştırma projesi kapsamında, anket yapılan üreticilerin bazı sosyo-ekonomik özellikleri ile işletmelerin bazı teknik ve ekonomik özellikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca araştırma alanında üreticilerin iyi tarım uygulamaları hakkında görüş ve düşünceleri ile ilgili bilgiler elde edilmiştir. İyi tarım uygulaması yapan ve yapmayan gruplar arasında farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Üreticilerin iyi tarım uygulaması yapma eğilimleri ve bu eğilimlerinde etkili olan faktörler tespit edilmiştir. Çiftçilerin iyi tarım uygulaması eğilimleri, Logit regresyon analizi kullanılarak belirlenmiştir.

Üretim giderleri alternatif maliyet unsuru yöntemi ile belirlenmiştir. İyi tarım ve konvansiyonel tarım uygulaması ile yetiştirilen ürünlerin maliyetleri, brüt kar, net kar ve karlılık oranları belirlenerek ekonomik anlamda karşılaştırmaları yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İyi tarım, çiftçi eğilimi, maliyet

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
SONUÇLANAN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Yem Bitkileri Desteklerinin Yem Bitkisi Üretimi ve Sürdürülebilirliğine Etkisi
PROJE NO	TAGEM/TEAD/13/A15/P01/004
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü (TARM)
PROJE LİDERİ	Dr. Celal CEVHER
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Dr. Celal CEVHER
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01.01.2013 ile 31.12.2015
Rapor Özeti: <p>Ülkemizde de, tarımsal desteklemelerin çoğu üreticilerin işletme alt yapısını ve girdi maliyetini düşürmek amacıyla yapılmaktadır. Bu nedenle ülkemiz hayvancılığının geliştirilmesi, hayvansal üretimin artırılması ve kayıt altına alınması amacıyla yem bitkisi (YB) üretimini yapan üreticiler 2000 yılından beri desteklenmektedir. Desteklenen yem bitkisi çeşitlerinde sürdürülebilirliğin sağlanması üreticilere verilen desteklerin miktarı ve verilmiş şekline bağlıdır. Ayrıca, üreticilere verilen desteklerin son bulması durumunda hangi tarımsal politikalarla sürdürülebilir yem bitkisi üretiminin yapılacağı önemlidir. Bu çalışma ile üreticilerin yem bitkisi üretiminin artırılmasına ve sürdürülebilir üretimine etki eden sosyoekonomik koşulları saptanmıştır. Yapılan çalışma ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından verilen desteklerin üretici, köy, bölge ve Türkiye düzeyinde etkileri ortaya konmuştur.</p> <p>Araştırma sonucunda elde edilen verilerde, yem bitkisi desteklerinden sonra Yonca, Silajlık Mısır, Fiğ ve Korunga üretiminde artış olmuştur. Üretim artışı en fazla sırasıyla %70 ile korunga, %69 fiğ, %66 yonca ve silajlık mısırdaki artış olmuştur. Yonca'da üretim alanının arttığını ifade eden üreticilerin kuru alanlarındaki artışı ortalama 5.51 dekar iken sulu alandaki ortalama artış 27.65 dekar olmuştur. Silajlık mısır üretimindeki artış kuru alanlarda 2.7 dekar ve sulu alanlarda 34.18 dekara yükselmiştir. Fiğ üretimindeki artış miktarı kuru alanlarda 22.84 iken sulu alanlarda 21.64 olarak tespit edilmiştir. Korunga alanındaki artış kuru alanlarda 24 dekar, sulu alanlarda 13.99 dekar olarak gerçekleşmiştir. Yem bitkisi üretiminin sürdürülebilir olacağını belirten çiftçilerin oranı %69.64 iken sürdürülemez diyenlerin oranı %30.36 olarak belirlenmiştir. Yem bitkisi üretiminin sürdürülebilirliğine etki edecek en önemli faktörler sırasıyla; işletmedeki hayvan sayısı artışı, hayvansal üretimin karlı olması, işletmedeki diğer ürünlerde daha fazla gelir getirmesi ve yem bitkisi desteklerinin artması olarak tespit edilmiştir.</p>	
Anahtar Kelimeler: Yem bitkileri, tarımsal desteklemeler, sürdürülebilirlik	

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
SONUÇLANAN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Yeni Fındık Stratejisinin Sosyoekonomik Etki Analizi
PROJE NO	TAGEMTEAD/13/A15/P01/002
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Fındık Araştırma İstasyon Müdürlüğü
PROJE LİDERİ	Fatih ÖZDEMİR
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Erdal SIRAY, Ömür DUYAR, Prof. Dr. İlky DELLAL, Doç. Dr. Mehmet BOZOĞLU
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01.01.2012 – 31.12.2014

Rapor Özeti:

15 Temmuz 2009 tarih ve 15201 sayılı Fındık Üreticilerine Alan Bazlı Gelir Desteği ve Alternatif Ürüne Geçen Üreticilere Telafi Edici Ödeme Yapılmasına Dair Bakanlar Kurulu Kararı ile o tarihe kadar devam etmekte olan taban fiyat ve kamu alımları şeklinde uygulanan destekleme politikasına son verilerek ruhsatlı alanlarda üretim yapan üreticilere alan bazlı, ruhsatsız alanlarda üretim yapan üreticilere ise fındık bahçelerini sökmeleri halinde telafi edici ödeme yapılması şeklinde yeni bir politika uygulamaya koyulmuştur.

Proje kapsamında Giresun, Trabzon, Ordu, Samsun, Sakarya ve Düzce illerinde alan bazlı ve telafi edici destekten yararlanan toplam 312 işletme ile görüşülmüştür. İşletmelerin sosyoekonomik durumları belirlenmiş ve alan bazlı ve telafi edici destekten yararlanan üreticilerin uygulanan politika hakkındaki görüşleri, destekleme politikasının üretim kararlarına etkisi, alternatif ürün seçimleri, karşılaştıkları sorunlar ve beklentiler belirlenmeye çalışılmıştır.

Alan bazlı destekten yararlanan üreticilerin %53,9'u alan bazlı desteklerden memnun, %7,9 fikir belirtmemiş, %38,2 ise memnun olmadığını ifade etmiştir. Memnuniyetsizlik sebebi olarak ise uygulanan politika sonrasında fiyatların düşmesi ve aşırı fiyat dalgalanmaları öne çıkmaktadır. Üreticilerin %55,1'i alan bazlı destek için ödenen rakımı yetersiz bulmaktadır. Ruhsatsız alanlarda üretim yapan üreticilerin çok büyük bir kısmı telafi edici ödemelere rağmen fındık üretiminden vazgeçmemiştir. Telafi edici destekten yararlanan işletmelerin % 87,9'u söküm yapmış olmaktan memnun olduğunu ifade etmektedir. Ancak bu üreticiler verim alamadıkları alanlarda söküm yapmışlardır ve %92,1'i geri kalan alanda söküm yapmayı düşünmemektedir. Fındık üretiminin karlı olması, verilen destekleme ödemelerinin yetersiz olması, alternatif ürünler için sulama, tarım makinası, soğuk hava deposu gibi altyapı ve başlangıç yatırımı gerekmesi ve pazarlama endişesi üreticilerin fındık üretiminden vazgeçmemesinin en önemli sebepleridir. Telafi edici destek miktarının artırılarak ve 3 yıla bölünmek yerine tek seferde ödenme ve altyapı, ortak giderler ve pazarlama faaliyetlerinde üretici örgütlerinin etkin şekilde faydalanılmasının alternatif ürünlere olan dönüşümü hızlandıracağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fındık, alan bazlı destek, telafi edici destek, tarımsal destekleme politikaları

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
SONUÇLANAN PROJELER

Proje Başlığı	Ege Bölgesindeki Pamuk Üreticilerinin Bitki Koruma Uygulamalarının Sosyoekonomik Açından İncelenmesi
Proje Numarası	TAGEM/TEAD/13/A15/P02/004
Projeyi Yürüten Kuruluş	Pamuk Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
Proje Lideri	Önder ERALP
Proje Yürütücüsü	Murat ÇOBAN, Doç.Dr. Ferit ÇOBANOĞLU, Yrd. Doç. Dr. Oktay ERDOĞAN, Hüsamettin KÜÇÜKEKŞİ
Raporun ilgili olduğu Dönem	01.01.2013 ile 31.12.2014

Rapor Özeti:

Ülkemizde tarımsal ilaçların %40'ın pamuk ve hububatta kullanıldığı ve genelde insektisitlerden oluştuğu belirtilmektedir. Ege Bölgesi, pamuk üretimi ile birlikte polikültür tarımın yoğun yapıldığı ve pestisitlerin en fazla tüketildiği bölgelerden bir tanesidir. Çalışmanın amacı, pamuk üreticilerinin hastalık, zararlı ve yabancı otlara karşı bitki koruma ürünlerini kullanma eğilimlerinin belirlenmesi, uygulamada karşılaşılan sorunların tespiti ve bunlara ilişkin çözüm önerileri sunmaktır. Ayrıca, pamuk üretim maliyetlerinde (pestisit giderleri) azalma, doğal dengenin korunması ve üreticilerde sağlık bilincinin geliştirilmesi de amaçlanmıştır. Bu amaçla, Ege Bölgesi'ni temsil edecek şekilde belirlenmiş olan il-ilçelerdeki pamuk üreticileriyle yapılan 138 adet anket çalışması oluşturmuştur. Çalışma sonucuna göre; işletme sahiplerinin, %57'si 51 yaş ve üzeri ve %78'i ilkokul mezunu olduğu görülmüştür.

Ege Bölgesindeki pamuk üreticilerinin hastalık, zararlı ve yabancı otlara karşı gereğinden fazla ilaçlama yaptıkları bu durumun hem pamuk maliyetini, hem de sürdürülebilir bir pamuk üretimini olumsuz yönde etkilediği tespit edilmiştir. Pamuk üreticilerinin tarımsal mücadele konusundaki bilgilerinin geçmişten gelen ve çevresinden gördüğü uygulamalara dayandığı, zirai mücadeleye başlama konusunda önemli oranda yanlış uygulamalar yaptıkları ilaçlamada ekonomik zarar eşiğini dikkate almadıkları, ilaç seçiminde fiyatı düşük olanları tercih ettikleri, önerilen dozun üzerinde doz kullandıkları, uyguladıkları pestisitlerin insan ve çevreye zararlı olduğunu inanmadıkları, boş ilaç kutularını rastgele çevreye attıkları, pestisitler ve ilaçlama konularında eğitimlerinin yeterli olmadıkları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler:

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
SONUÇLANAN PROJELER

Proje Başlığı	Türkiye’de Çiftçilerin Pamuk Üretim Kararlarını Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi
Proje Numarası	TAGEM/TEAD/13/A15/P01/003
Projeyi Yürüten Kuruluş	Pamuk Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
Proje Lideri	Önder ERALP
Proje Yürütücüsü	Murat ÇOBAN, Nedim ÖZBEK, M. Emin BİLGİLİ, Dr. Hilal YILMAZ, Selcan AKKOYUN, Yasemin VURARAK, Fatoş ÇETİN, Erdal KARADENİZ, Serhan CANDEMİR, Soner BOZDAĞ, Osman KAYNAK, Tali MONİS, Şeyda İPEKÇİOĞLU, Ahmet ÇIKMAN, Muhammed Sami BAYRAKTAR, Şehnaz BÜYÜKHATİPOĞLU, Hasan AYDIN , Musa KUZGUN, M. Ali ÇELİKYURT, İbrahim ÇELİK, Dr. Metin Durmuş ÇETİN, Prof. Dr. Bülent Miran, Doç. Dr. Murat CANKURT
Raporun ilgili olduğu Dönem	01.01.2013 ile 31.12.2014
Rapor Özeti:	<p>Ülkemiz açısından stratejik bir ürün olan pamuğun üretimi ve kullanımı, diğer bir ifade ile pamuk politikası, izlenen tarım, sanayi ve ticaret politikaları ile uluslararası gelişmelerden yoğun bir şekilde etkilenmektedir. Son 20 yıldır Türkiye genelinde, pamuk ekim alanları sürekli bir azalma eğilimindedir. Ülkemizde bitkisel üretimde bulunan çiftçiler ne ekeceklerine karar verirken, tercihlerini pamuk üretiminden vazgeçme yönünde kullanmışlardır. Çalışmanın amacı, çiftçilerin pamuk üretim kararlarına etkileyen faktörleri belirlemektir. Bunun yanında, çiftçi amaçlarının, uygulanan tarım politikaları hakkındaki düşünceleri ile pamuk üretiminin azaldığı alanlarda geri dönüşüm potansiyelini ortaya koymak da amaçlanmıştır. Bu amaçla Ege Bölgesi’nde 222, Akdeniz Bölgesi’nde 245, Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde 229 ve Toplamda 696 adet anket çalışması yapılmıştır. Araştırma alanındaki çiftçilerin yaş ortalamalarının 50 yıl, arazi varlığı ortalamalarının 246 da olduğu tespit edilmiştir. Türkiye’de pamuk ekiliş alanları 90 lı yıllara göre 2013 yılında yaklaşık %30’a varan azalış göstermiştir. Üreticiler pamuğa ikame olarak; %47’si mısır, %26’sı buğday, %5’i domates ve arpa, %3’ü ise nar üretmeyi tercih etmiştir. Çiftçilerin amaçlarının öncelikli hayat standartlarının yükseltilmesi olduğu tespit edilmiştir.</p> <p>Pamuk üretim kararına etkili ekonomik faktörlere üreticilerin en yüksek düzeyde katıldıkları yargılar fiyatı düşüktür, üretim maliyeti yüksektir, üretim girdileri için finansman sıkıntısı yaşıyorum olarak belirlenmiştir. Pamuk üretim kararına etkili faktörlerden üretici tutumlarının, Edinburg üretici karar ölçeğine göre analizinde, üreticilerin en yüksek düzeyde katıldıkları yargılar, çiftçilere ucuz devlet kredileri verilmelidir, tarım politikalarındaki değişiklikler hükümet tarafından açıkça ilan edilmelidir şeklinde olmuştur. Pamuk üretiminde etkili 41 adet değişken, faktör analizi sonucunda 6 faktör grubuna indirilmiştir. Bu faktörler kişisel, çevresel, ekonomik, üretim, teknik ve politik, faktörler olduğu tespit edilmiştir. Lojistik regresyon modeli analiz sonucuna göre, eğitim, hanedeki kişi sayısı, toplam işlenen arazi, 2013 yılına ait pamuk ekim alanı ve faktör analizinden elde edilen Pazarlama, Politik ve Kişisel faktörler anlamlı çıkmıştır. Bunun dışındaki değişkenler ise anlamlı çıkmamıştır. Baz Tobit modelin dışında marjinal etkilerin ve esnekliklerin de elde edildiği iki arz modellerinde pamuk arzını, pamuk fiyatı, ekili alan, eğitim, deneyim, hanedeki tarımda çalışan birey sayısı, direkt ödeme politikası ve bazı il kuklaları anlamlı çıkararak etkilediği belirlenmiştir.</p>
Anahtar Kelimeler:	

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
SONUÇLANAN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Seçilmiş Ürünlerde Fark Ödemesi Desteklerinin Etkisi
PROJE NO	TAGEM/TEAD/13/A15/P01/001
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü
PROJE LİDERİ	Dr. Tijen ÖZÜDOĞRU
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Dr. Berrin TAŞKAYA, İlkay UÇUM, Mine HASDEMİR, Dr. Mehmet HASDEMİR, Kübra POLAT, Dr. Gonca GÜL YAVUZ, Dr. Betül GÜRER, Nazire YÜREKLİ YÜKSEL, Alkan DEMİR
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01/01/2013 - 31/12/2014
Rapor Özeti: <p>Araştırmanın ana materyalini, ele alınan nohut, kuru fasulye, kırmızı mercimek, buğday, çeltik, mısır, pamuk, ayçiçeği, soya ürünlerinin yoğun olarak yetiştirildiği yörelerdeki çiftçiler oluşturmuş olup örnek hacminin belirlenmesinde Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS)'nden yararlanılarak tabakalı tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Projenin amaçları; her bir ürün için, üreticilerin sosyoekonomik özelliklerinin belirlenmesi, fark ödemesi desteklerinin her ürün için ayrı olmak üzere, üretici kararları üzerindeki etki derecesinin belirlenmesi, her bir ürün için, üretici kararlarında etkili diğer faktörlerin ortaya konulması, ele alınan ürünlerde farklı destekleme yöntemlerinin etkisi de dikkate alınarak arz fonksiyonlarının tahmin edilmesi ve üretici rantının hesaplanması olarak belirlenmiştir.</p> <p>Araştırma sonucunda farklı destekleme yöntemlerinin arz üzerine etkisi modellenmiş, arz modelinin tahmin edilmesinde, ürünler için uygulanan ve uygulanması düşünülen alternatif politikalar, farklı fiyat düzeyleri ve geliştirilecek farklı koşullardan oluşturulan senaryolar kullanılmıştır. Üretim kararında etkili olan faktörlerin analizinde, "Analitik Hiyerarşi Süreci (AHP)"'nden yararlanılmıştır. Üreticilerden tarımsal desteklerden; fark ödemesi desteği, girdi desteği, tek ödeme sistemi veya hedef fiyat desteği politikalarını, yüksek verim, yüksek kar, uygun zamanda ödeme ve pazarlama kolaylığını dikkate alarak ağırlıklandırmaları istenmiştir. Ayrıca fark ödemesi yapılan ürünlerin üretim kararında etkili olan faktörlerin yanında desteklerin etkisi oransal olarak belirlenmiştir. Politika oluşturmada elde edilecek faydaların tahmininde seçim denemesi metodu ve üreticilerin uygulanacak herhangi bir politikada ele alacakları unsurlar, üretimi artırmaya yönelik dikkate alacakları unsurlar vs. gibi konular best-worst yöntemiyle belirlenmiştir.</p>	
Anahtar Kelimeler: Fark Ödemesi Destekleri, Etki Analizi, Karar Verme	

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
SONUÇLANAN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Türkiye’de İpekböcekçiliği Yapan İşletmelerin Sosyoekonomik ve Pazarlama Yapısının Belirlenmesi
PROJE NO	TAGEM/TEAD/13/A15/P02/002
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü
PROJE LİDERİ	Dr. Berrin TAŞKAYA TOP
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Dr. Tijen ÖZÜDOĞRU, Dr. Osman Orkan ÖZER, Türkay BARS, Kübra POLAT, Zeliha YASAN ATASEVEN, İlkay UÇUM
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	Ocak 2013 - Haziran 2014

Rapor Özeti:

İpekböcekçiliği, genellikle küçük ölçekte yapılan ve tüm aile fertlerinin emeklerini değerlendiren, fazla yatırım gerektirmeyen, işletmelere 35-40 gün gibi kısa sürede ek gelir sağlayan ve yaratılan katma değer ile milli ekonomiye katkı sağlayan önemli bir tarımsal faaliyettir. Ancak, son 20 yıl içinde ipekböceği yetiştiriciliğinde ülke çapında önemli bir azalma olmuştur. Bu araştırmada, Türkiye’de ipekböcekçiliğinde üretimin düşmesine neden olan sorunların üreticiler boyutuyla ele alınması, ipekböcekçiliğinin ekonomik ve sosyal yönü itibarıyla değerlendirilmesi, ipekböcekçiliği üretim faaliyetine ilişkin yıllık faaliyet sonuçlarının ve sorunların ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik olarak, 2011 yılında Türkiye yaş koza üretiminin %66’sını oluşturan Diyarbakır, Antalya, Bilecik illeri ile, damızlık ipekböcekçiliğinin yapıldığı Bursa ili araştırma alanı olarak seçilerek, 207 işletme ile anket yapılmıştır. Çalışmada, ipekböcekçiliği üretim faaliyetinin sermaye yapısı ve yıllık faaliyet sonuçları hesaplanmıştır. Ayrıca, elde edilen veriler, frekans dağılım tabloları yardımıyla, likert ölçeği ve DOKKA ile analiz edilmiştir.

Araştırma bulgularına göre; işletmelerde ipekböcekçiliği faaliyetinde çalışan aile işgücü 2,27 EİB, yabancı işgücü ise 1,72 EİB olarak belirlenmiştir. İşletmelerde yıllık ortalama ipekböcekçiliği geliri 1.631 TL’dir ve toplam gelir içinde ipekböcekçiliğinin payı %17,8’dir. İşletmelerin açtıkları ortalama kutu sayısı 2,17 olup, ortalama verimleri 25,26 kg/kutu’dur. İpekböcekçiliği üretim faaliyeti itibarıyla, işletme başına düşen aktif sermaye 61.655 TL olup %87’si çiftlik sermayesidir. İşletme başına düşen işletme masrafı 5.540 TL’dir ve %93’ü sabit masraflardan oluşmaktadır. İpekböcekçiliği üretim faaliyetinde elde edilen gayri safi üretim değeri (GSÜD) 386 TL, brüt kâr ise -29,64 TL olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte çiftçi eline geçen fiyat 1.631 TL olup, bu fiyatın %76,3’ü devlet desteğinden oluşmaktadır. Bu durum, ipekböcekçiliğinin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından desteklerin önemini ve zorunluluğunu ortaya koymaktadır.

İşletmecilerin ipekböcekçiliği yapmalarında etkili olan faktörler, esas geçim kaynağı olması ve aileden gelen bir faaliyet oluşudur. Koza üretimini etkileyen en önemli faktörler; besleme evlerinin olmayışı, dut ağacı ve işgücü yetersizliği olarak belirlenmiştir. Koza fiyatının düşüklüğü ve gençlerin üretimden uzaklaşmaları nedeniyle işgücünün azalması ise ipekböcekçiliğinin bırakılmasında etkili olan faktörlerdir.

Anahtar Kelimeler: İpekböcekçiliği, Damızlık İpekböceği, Yaş Koza, İpek, Ekonomik Analiz

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
SONUÇLANAN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Türkiye’de Islah Edilmiş Meraların Sürdürülebilirliği Üzerine Bir Araştırma
PROJE NO	TAGEM/TEAD/13/A15/P01/005
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü (TARM)
PROJE LİDERİ	Dr. Celal CEVHER
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Dr. Celal CEVHER
BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ	01.01.2013 ile 31.12.2015
Rapor Özeti: <p>Çiftçilerin içinde buldukları Sosyoekonomik koşulların belirlenmesi, kırsal alanda sürdürülebilir çevre, kırsal tarım, mera alanları ve doğal mirasın korunmasına yönelik girişimlerde belirleyici olmaktadır. Sürdürülebilir tarım ve yaşam için, göz önünde bulundurulması gereken doğal kaynakların başında çayır-mera, yaylak ve otlaklar gelmektedir. Bu alanların, hayvancılığın gelişmesi ve toprak erozyonunun önlenmesine yönelik katkıları büyüktür. Bu kadar öneme sahip olmalarına rağmen meralar günümüze kadar yeterince korunamamışlardır. Önemli bir kısmı yüzey topraklarını kaybetmiş ve başka amaçlar için kullanılmışlardır. Bu olumsuzlukları önlemesi için 1998 yılında Mera Kanunu çıkartılmıştır. Mera kanunu çerçevesinde mera ıslah çalışmaları devam etmektedir.</p> <p>Yeni yöntem ve teknolojilerin çiftçilerin Sosyoekonomik koşulları üzerindeki olası etkilerinin öncelikle ele alınması gerekir. Yöntem ve teknolojilerin benimsetilmesi hedef kitle özelliklerinin bilinmesine bağlıdır. Bu çalışmada, farklı bölgelerde tamamlanmış mera ıslah çalışmalarının kullanıcılar üzerindeki sosyal ve ekonomik boyutları saptanmıştır. Ayrıca, mera ıslah çalışmalarının bölge ve ülke ekonomisine olan katkılarının belirlenmesi bu araştırmanın bir diğer çıktısı olmuştur. Çalışma alanı, mera ıslah çalışmasının tamamlandığı köylerdir. Köydeki üreticilerin tamamı popülasyon olarak kabul edilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, Tarım Ekonomisi grubunda sonuç raporu olarak sunulacaktır.</p>	
Anahtar Kelimeler: Çayır-Mera, Merada Sürdürülebilirlik, Çiftçi Katılımı	

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Patates Siğil Hastalığının Yol Açtığı Ekonomik Etkinin Nevşehir ve Niğde illerindeki Üreticiler Üzerinde Araştırılması
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/15/A15/P02/006
PROJE LİDERİ	Belma ÖZERCAN
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Ankara
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01/06/2014 ile 31/12/2014 arası

Dönem Bulguları:

Patates siğil hastalığı Niğde ve Nevşehir illerinde patates üretimini en fazla sınırlayan etmen olmuştur. Çalışma ile geleneksel olan patates üretimi yerine alternatif ürünlerin yetiştirilmesinin çiftçiler üzerindeki ekonomik, pazara yönelik ve sosyal etkileri incelenecektir. Patates siğili görülen karantina alanlarında ve etrafında bulunan güvenlik kuşağında, patates üretim yasağından dolayı uygulanan destekten yararlanan üreticilerin sosyoekonomik yapısındaki değişiklikler, gelirlerindeki değişim ve verilen desteğin bu noktada yeterli olup olmadığının ortaya konulması hedeflenmektedir.

Yapılan örneklemeğe göre Nevşehir ilinde 171, Niğde ilinde ise 163 olmak üzere toplamda 334 çiftçi ile anket yapılması planlanmıştır.

Proje 2014 yılı Araştırma Tavsiye Komitesi'nde görüşülmüş ve yine 2014 yılında çalışılmaya başlanmasına karar verilmiştir. Bu nedenle çalışma takvimi projede yardımcı araştırmacı olarak yer alan araştırmacıların kendi proje takvimleriyle çakışmış olup, anket çalışmalarına katılmaları mümkün olamamış bu nedenle projede az sayıda anket çalışması yapılabilmektedir.

Proje takvimine göre, 17- 20 Kasım 2014 tarihleri arasında Nevşehir iline gidilmiştir. İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Bitki Sağlığı Şubesi ile Derinkuyu İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ziyaret edilmiş, teknik paylaşımlarından faydalanılmıştır. Araştırmacı sayısının az olması nedeniyle Nevşehir ilindeki anketlerin 45'i tamamlanmıştır. Proje toplam anket sayısının da %13,47'si tamamlanmış bulunmaktadır.

2015 yılında anket çalışmaları tamamlanacak ve çalışmalar takvime uygun bir şekilde sürdürülecektir. Gelecek yıl sonuç raporunun verilmesi planlanmaktadır.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Türkiye’de Dane Mısır Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/14/A15/P01/003
PROJE KOORDİNATÖRÜ	Murat KÜÇÜKÇONGAR
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Bahri DAĞDAŞ Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü/KONYA
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01/01/2014 ile 31/12/2014 arası

Dönem Bulguları:

Proje anket formlarına son şekli verilerek anket çalışmaları yapılmıştır. Veri Girişleri devam etmektedir. 2015 yılı içerisinde analizler yapılarak sonuç raporu yazılacaktır.

Alt Proje Adı	Yapılması Planlanan Anket Sayısı	Yapılan Anket Sayısı
Orta Anadolu Bölgesinde Dane Mısır Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	116	117
Doğu Akdeniz Bölgesinde Dane Mısır Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	180	136
Batı Akdeniz Bölgesinde Dane Mısır Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	78	65
Ege Bölgesinde Dane Mısır Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	225	187
Orta Karadeniz Bölgesinde Dane Mısır Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	242	82
Marmara Bölgesinde Dane Mısır Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	288	288
Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Dane Mısır Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	160	70

Mardin ilinde güvenlik tedbirleri nedeniyle anket çalışmalarının yapılamamasından dolayı projeden çıkarılması teklif edilmektedir.

Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Araştırma İstasyonu Müdürlüğünden Atilla Altıntaş’ın idari işlerinin yoğunluğundan dolayı yerine Gülçin Altıntaş’ın Entegre projede yürütücü ve “Orta Karadeniz Bölgesinde Dane Mısır Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi” isimli alt projenin de lideri olması teklif edilmektedir.

Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Tarım Ekonomisi Araştırmaları Daire Başkanı Dr. Muhammet DEMİRTAŞ’ın proje danışmanı olarak projeye ilave edilmesi teklif edilmektedir.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Türkiye’de Yağlık Ayçiçeği Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/14/A15/P01/006
PROJE KOORDİNATÖRÜ	Murat KÜÇÜKÇONGAR
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Bahri DAĞDAŞ Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü/KONYA
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01/01/2014 ile 31/12/2014 arası

Dönem Bulguları:

Orta Anadolu Bölgesinde anketler tamamlanarak veri girişleri yapılmıştır. Veri analizleri devam etmektedir. 2015 yılı içerisinde tamamlanarak sonuç raporu yazılacaktır. Karadeniz ve Marmara bölgelerinde anketlerin büyük bir kısmı yapılmamış olup bu konuda karar verilmesi gerekmektedir.

Alt Proje Adı	Yapılması Planlanan Anket Sayısı	Yapılan Anket Sayısı
Orta Anadolu Bölgesinde Yağlık Ayçiçeği Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	203	205
Orta Karadeniz Bölgesinde Yağlık Ayçiçeği Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	180	105
Marmara Bölgesinde Yağlık Ayçiçeği Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	755	185

Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Tarım Ekonomisi Araştırmaları Daire Başkanı Dr. Muhammet DEMİRTAŞ’ ın proje danışmanı olarak projeye ilave edilmesi teklif edilmektedir.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Türkiye’de Soya Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/14/A15/P01/005
PROJE KOORDİNATÖRÜ	Murat KÜÇÜKÇONGAR
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Bahri DAĞDAŞ Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü/KONYA
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01/01/2014 ile 31/12/2014 arası

Dönem Bulguları:

Proje kapsamında bulunan illerde anket çalışmaları yapılmış olup veri girişleri ve analizleri devam etmektedir. 2015 yılı içerisinde analizler tamamlanarak sonuç raporu yazılacaktır.

Alt Proje Adı	Yapılması Planlanan Anket Sayısı	Yapılan Anket Sayısı
Orta Karadeniz Bölgesinde Soya Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	55	55
Doğu Akdeniz Bölgesinde Soya Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	138	88

Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Tarım Ekonomisi Araştırmaları Daire Başkanı Dr. Muhammet DEMİRTAŞ’ ın proje danışmanı olarak projeye ilave edilmesi teklif edilmektedir.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Türkiye’de Pamuk Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/14/A15/P01/004
PROJE KOORDİNATÖRÜ	Murat KÜÇÜKÇONGAR
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Bahri DAĞDAŞ Ulusla arası Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü/KONYA
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01/01/2014 ile 31/12/2014 arası

Dönem Bulguları: Proje anket formlarına son şekli verilerek anket çalışmaları yapılmıştır. Veri Girişleri devam etmektedir. 2015 yılı içerisinde analizler yapılarak sonuç raporu yazılacaktır.

Alt Proje Adı	Yapılması Planlanan Anket Sayısı	Yapılan Anket Sayısı
Doğu Akdeniz Bölgesinde Pamuk Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	240	130
Batı Akdeniz Bölgesinde Pamuk Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	69	65
Ege Bölgesinde Pamuk Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	185	185
Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Pamuk Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	581	175

Diyarbakır ve Mardin illerinde güvenlik tedbirleri nedeniyle anket çalışmalarının yapılamamasından dolayı projeden çıkarılması teklifi edilmektedir.

Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Tarım Ekonomisi Araştırmaları Daire Başkanı Dr. Muhammet DEMİRTAŞ’ ın proje danışmanı olarak projeye ilave edilmesi teklif edilmektedir.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Türkiye’de Çeltik Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/14/A15/P01/002
PROJE KOORDİNATÖRÜ	Murat KÜÇÜKÇONGAR
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Bahri DAĞDAŞ Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü/KONYA
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01/01/2014 ile 31/12/2014 arası

Dönem Bulguları:

Proje anket formlarına son şekli verilerek anket çalışmaları yapılmıştır. Veri Girişleri devam etmektedir. 2015 yılı içerisinde analizler yapılarak sonuç raporu yazılacaktır.

Alt Proje Adı	Yapılması Planlanan Anket Sayısı	Yapılan Anket Sayısı
Orta Anadolu Bölgesinde Çeltik Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	80	88
Orta Karadeniz Bölgesinde Çeltik Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	156	156
Marmara Bölgesinde Çeltik Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi	200	139

Proje çalışmaları için sahaya çıkıldığında Tekirdağ İlinde ekstrem işletmelerin ve Kırklareli İlinde aynı işletmenin farklı üretici adlarında farklı yerleşim yerlerinde ÇKS’ de birden fazla tekrarlanması nedeniyle popülasyonun değiştiği belirlenmiştir. Bu nedenle anket yapılacak örnek büyüklüğü yeniden hesaplanmış ve Tekirdağ ili Hayrabolu ilçesi için 87 den 52 e düşmüş, Kırklareli ili Babaeski ilçesi için 57 den 45 ‘e düşmüştür.

Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Araştırma İstasyonu Müdürlüğünden Atilla Altıntaş’ın idari işlerinin yoğunluğundan dolayı yerine Gülçin Altıntaş’ın Entegre projede yürütücü ve “Orta Karadeniz Bölgesinde Çeltik Üreten Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi” isimli alt projenin de lideri olması teklif edilmektedir.

Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Tarım Ekonomisi Araştırmaları Daire Başkanı Dr. Muhammet DEMİRTAŞ’ in proje danışmanı olarak projeye ilave edilmesi teklif edilmektedir.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Bursa İli Şeftali İşleme Sanayinin Ekonomik Analizi
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/15/A15/P02/004
PROJE LİDERİ	Hakan YAVAŞ
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Gıda ve Yem Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01/01/2015 ile 12/01/2015 arası

Dönem Bulguları:

Önerilen proje ile Bursa'da ekonomik perspektifte şeftali işleme sanayinin analiz edilmesi ve gelişim olanaklarının belirlenmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede şeftali işleme sanayi üretim aşamasından itibaren değerlendirilmeye tabi tutulacaktır. Bu noktada; ürün kalitesi, işleyici firmaların şeftali hammaddesi talep yapısı, kapasite kullanım oranları, ürün pazarlama olanakları, sözleşmeli yetiştiricilik durumu, işleme tesisinin HACCP kalite standartlarına uyumu gibi durumlar ele alınacaktır.

Proje sunum aşamasında; şeftali üretiminin başından tüketimine kadar tüm unsurları kapsamakta iken, ATK kararları neticesinde sadece şeftali işleme sanayinin incelenmesine karar verilmiş ve proje bu şekilde tekrar revize edilmiştir. 2015 Ocak ayından itibaren proje için literatür çalışmalarına başlanmıştır. Proje için gerekli olan materyaller alındıktan sonra proje takvimine uygun olarak anket çalışmalarına başlanması planlanmaktadır.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

Proje Başlığı	5957 Sayılı Yaş Meyve ve Sebze Ticaretiyle İlgili Yasanın Üreticiler Açısından Değerlendirilmesi
Proje No:	TAGEM/TEAD/14/A15/P01/001
Proje Yürütücüsü	Yasemin İLERİ
Projeyi Yürüten Kuruluş	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	

Dönem Bulguları

Bu çalışmanın amacı; Ankara ilinde 5957 sayılı yasanın üreticiler tarafından değerlendirilmesi, toptancı hallerinin yapısı, işleyişi, sorunlarının tespitinin yapılması, bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin ortaya konulmasıdır.

Bu amaçlar doğrultusunda Ankara iline bağlı Polatlı, Beypazarı, Ayaş ilçelerinde 122 üretici ile anketler yapılacak ve Ankara Büyükşehir Belediyesi Toptancı Hali görevlileri ile sözlü mülakatlar yapılacaktır.

Çalışmada X^2 , G testi ile ve simetrik olarak normalleştirilmiş uyum analizinden, yüzdeler ve grafiklerden yararlanılacaktır.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Türkiye Tıbbi ve Aromatik Bitkileri Sektör Analizi
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/15/A15/P02/007
PROJE LİDERİ	Mükremin TEMEL
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01/01/2014 ile 31/12/2014 arası

Dönem Bulguları:

Proje, takvimi gereği 01 Ocak 2015 tarihinde uygulamaya başlayacaktır ancak 2014 teklif yılında ATK tarafından istenilen değişikliklerin gerçekleştirilmesi ve bazı proje faaliyetleri bulunmaktadır. ATK kararına istinaden;

- Aktarlar örnek hacmine ulaşmak amacıyla, öncelikle aktarlar coğrafi bölgeler itibariyle toplulaştırılmıştır. Daha sonra her bölgeden işletmelerin gayeli olarak %10'nun projenin amacına ulaşmak için yeterli olacağı öngörülerek her bölgeden anket yapılacak işletme sayısı 343 olarak belirlenmiştir. Her bir bölgeden anket yapılacak işletmelerin seçiminde tesadüfi sayılar tablosundan faydalanılacaktır.
- Üreticilerin ve toplayıcıların sayısına ilişkin istatistik bilgi mevcut olmadığından, kartopu örneklemeyle yeterli sayıda anket yapılacaktır.
- GAP Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi'nden konu uzmanı Dr. Fetullah TEKİN projeye dâhil edilmiştir.
- Projenin 2016 yılı sonuna kadar bitirilecek şekilde (proje takvimi) revize edilmiştir.
- Proje bütçesinin 79.500 TL olarak değiştirilmiştir.

Proje faaliyeti olarak; diğer proje hazırlamalarında alt yapı oluşturmak üzere Bakanlıkça talep edilen ve projemizin konusu olan 2 bitkiden birincil ve ikincil veriler elde edilerek sonuçlandırılmış. Bu bitkilerle ilgili olarak;

- "Şeker Otunun (Stevia) Üretim Girdileri, Maliyeti ve Karlılığının Belirlenmesi", "Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Dünyasının Farklılaşmış Ürünü Şerbetçi Otu", başlıklı çalışmalar 23-25 Eylül 2014 tarihinde Yalova'da II. Tıbbi ve Aromatik Bitkileri Sempozyumu'nda sunulmuştur.
- Tıbbi Aromatik Bitkileri Gezici Çalışma Grubunun çalışmalarına iştirak edilmiştir.
- İstek üzerine, İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Bilim Dalında, Aroma Terapi Derneği üyelerine proje tanıtımı yapılmış ve Aromaterapi Derneğinin faaliyetleri incelenmiştir.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Bitkisel Ürünler Maliyet Otomasyon Sisteminin Kurulması
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/13/A15/P02/001
PROJE LİDERİ	Deniz DÖNMEZ
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01/01/2014 ile 07/01/2015 arası

Dönem Bulguları:

Bitkisel ürünlerin maliyetleri Bakanlığımızın üretim ve destekleme politikalarının belirlenmesinde Makam ve karar alıcı birimler açısından ihtiyaç duyulan en önemli veri grubunda yer almaktadır. Mevcut durumda bitkisel ürün maliyetleri 2008 yılında çıkartılan yönerge uyarınca Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü (TEPGE) tarafından İl Müdürlüğü aracılığı ile doldurularak gönderilen ve ürüne göre standartlaştırılmış anketlerden elde edilen verilerden hazırlanmaktadır. TEPGE tarafından yapılan maliyet çalışmalarında 65 üründe yaklaşık 8.235 ankete ait veriler kullanılmaktadır.

Tek yıllık ürünlerinde toplam 7.026 anketin ve çok yıllık ürünlerinde toplam 1.295 anketin kontrolü proje personeli tarafından yapılmaya devam etmekte ve eksik - yanlış girilen verilerin düzeltme işlemleri tamamlanmak üzere olup ocak ayı içerisinde il ve bölge bazında yetiştirme şekline ve yazlık-kışık olarak 2014 kesin 2015 tahmini maliyetlere ulaşılabilecektir. 2015 yılı içerisinde diğer tarla bitkileri, sebze ve meyve ürünleri maliyet verilerine de sistemden ulaşılabilecektir.

Eksik-yanlış girilen anketlerin anketörlerden ve il sistem sorumlularından bildirim işleminin uzun sürmesi nedeniyle sisteme bir SMS hizmeti entegre edilmiştir; bu sayede verilerin kontrol ve düzeltmesi daha hızlı ve etkin bir geri dönüşle sağlanması amaçlanmaktadır.

-Tek yıllık bitkilerde şimdye kadar görülmüş eksikliklerin giderilmesi ve çıktılarının sorunsuz alınmasını takiben çok yıllık bitkilerde ayrı ayrı üretim ve tesis masraflarının sisteme veri girişleri başlanmıştır.

-Sistemin oturmasını takiben 2014 yılında ürünün hasatını takip eden ay içerisinde o yılın ürün maliyetine erişilebilecek, sonraki yıl içinde tahmini maliyet rakamlarına il ve bölge bazında yetiştirme şekline ve yazlık-kışık olarak erişilebilecektir.

TEPGE tarafından maliyet çalışmaları büyük oranda bilimsel standartlara uygun şekilde yürütülmektedir. Ancak temsil gücünün artırılmasının sağlanması, veri kalitesinin artırılması, veri güvenilirliği, veri yetersizliğinin giderilmesi (işgücü karşılıklarının ve süresinin belirlenememesi) gibi nedenlerle metodolojik yapısı ve uygulama esasları ile kolay uygulanabilir ve yönetilebilir, internet üzerinden anında erişilebilir veri tabanı yönetimine sahip, beklenen sonuçları yeterli detayda ve güvende verebilecek bir sistem bütünü haline getirilmesi gereklidir.

Bu gerekliliğe bağlı olarak projenin amacı ;

Kolay yönetilebilir veri tabanı uygulamaları ile birlikte bilimsel yöntemlerle yüksek temsil gücüne sahip ve kaliteli, güvenilir birinci veri ile hesaplanan, beklenen tüm sonuçları ortaya koyabilen, tarımsal ürün maliyetlerini sağlayan ve bu nitelikleri ile uygulanan yada uygulanabilecek alternatif tarım politikaları açısından karar alıcılara yönlendirici bilgi ve veri üretebilen bir "Bitkisel Ürünlerde Maliyet Otomasyon Sistemi" nin kurulmasıdır.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Erzurum İlinde Tıbbi ve Aromatik Bitkilere Yönelik Tüketici Alışkanlıklarının Belirlenmesi
PROJE NO	TAGEM/TEAD/15/A15/P02/002
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	Dr. Banu KADIOĞLU
PROJİYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Doğu Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	
Dönem Bulguları: <p>Türkiye üç fitocoğrafik kuşakta yer alması nedeni ile flora ve fauna zenginliğine sahiptir. Biyolojik zenginlik bakımından; farklı iklim, coğrafik ve topografik özellikleri ile büyük bir genetik bitki çeşitliliğine sahip olan Kuzey Doğu Anadolu Bölgesi de Türkiye için bir gösterge durumunda olup Erzurum florası da, yöre halkı için önemli bir role sahip olan tıbbi ve aromatik bitkilerce oldukça zengindir.</p> <p>Biyolojik çeşitlilikten yararlanmanın gerekliliği, doğal bitkilerin kültüre alınma imkanlarının oluşturulması, kültüre alınması gerekli olan çeşitlerin, en çok tüketilen türlerin kullanım formları ve orijinlerinin belirlenmesi, doğadan toplanan bitkilerin güvenilirliği, tüketicilerin beklentileri vb. gibi bir çok konu araştırması ile doğal potansiyelden yararlanma/yararlanabilme konusunda elde edilen sonuçlarla Erzurum'da tıbbi ve aromatik bitkilerin geleceği için stratejilerin geliştirilmesi gerekmektedir.</p> <p>Erzurum merkezinde yürütülecek olan bu çalışmada tüketicilerin tıbbi ve aromatik bitkiler konusundaki bilgileri ve tüketimde nelere dikkat ettikleri belirlenerek tüketici alışkanlıkları tespit edilmeye çalışılacaktır. Tüketicilerden (384 tüketici) anketlerle elde edilen veriler tanımlayıcı istatistikler, likert ölçeği indeksi ve logit resresyon modeli uygulanarak analiz edilecektir.</p>	
Anahtar Kelimeler: Tıbbi ve Aromatik Bitkiler, Tüketici Alışkanlıkları, Şifalı Bitkiler, Yabani Bitki Kullanımı	

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Örtüaltı Sebze Tarımı Yapılan İşletmelerin Oyun Teorisi Yaklaşımı ile Planlanması: Mersin İli Örneği
PROJE NO	TAGEM/TEAD/15/A15/P02/005
PROJE LİDERİ	Osman UYSAL
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Bahçe Kùltürleri Araştırma İstasyonu Müdürlüğü Alata/MERSİN
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	

Proje Özeti:

Tarım işletmeleri üretim ve pazarlama sürecinde risk koşullarında faaliyetlerini sürdürmektedir. Tarım sektöründe görülen bu riskler nedeniyle, üreticiler yetiştireceği ürünleri belirlemede güçlükler çekmektedir. İşletmeleri başarılı duruma getirmek, riske karşı etkin kararlar almayı gerektirdiğinden tarım işletmelerinde planlamayı zorunlu hale getirmektedir. Böylece işletme mevcut risk koşullarında faaliyetini iyi bir organizasyon ve planlama süreci ile etkin bir üretime dönüştürebilir. Özellikle fiyat belirsizliğine karşı Oyun Teorisinden yararlanmak mümkündür.

Bu araştırmanın amacı, araştırma yöresi olarak seçilen Mersin ilinde örtüaltı üretim yapan tarım işletmelerinin risk koşullarında Oyun Teorisi yaklaşımı ile planlanmasını gerçekleştirmektir. Bu amaçla tarım işletmelerinden 2014 yılı üretim dönemine ilişkin örtüaltı sebze üretim faaliyetlerini kapsayacak şekilde anket formu kullanılarak elde edilen orijinal nitelikli veriler kullanılacaktır.

Araştırmanın ikincil verileri olan aylara göre ürün fiyatları, Türkiye İstatistik Kurumu'ndan (TÜİK) sağlanacaktır. Ayrıca, Mersin Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü ve bağlı İlçe Müdürlükleri, Kalkınma Bakanlığı ve Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yayınlanan verilerden yararlanılacaktır. Bunun yanında, konu ile ilgili daha önce yapılmış araştırma ve inceleme sonuçlarından yararlanılacaktır.

Araştırma bölgesinde yetiştirilen ürünler tespit edilecek ve bu ürünler için en uygun satış dönemi ve fiyatının hesaplanmasında Maksimin (Wald) ve Fayda kriteri kullanılacaktır. İşletmelerde risk düzeylerine göre üretim planlaması yapılmasında Doğrusal Programlama modeli ve Oyun Teorisi yaklaşımından yararlanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarım işletmelerinin planlanması, Mersin ili, Oyun Teorisi Yaklaşımı, Doğrusal Programlama.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki Zeytin ve Narenciye Ağacı Varlığının Uzaktan Algılama Tekniği İle Belirlenmesi ve Rekolte Tahminlerinin Yapılması
PROJE NUMARASI	
PROJE LİDERİ	Zir. Yük. Müh. Esra Serinol
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	KKTC Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	1/1 /2014 ile 31/12/2014 arası

Proje Özeti:

KKTC'de zeytincilik ve narenciye sektörü hakkında çalışmalar yapılmadan önce mevcut durumun en gelişmiş yöntemler kullanılarak tespit edilmesi gerekmektedir.

Günümüze kadar geleneksel yöntemler kullanılarak yaklaşık olarak belirlenmeye çalışılan zeytin ve narenciye ağaç varlığı ve bu bağlamda ürün rekolte, günümüzde yüksek çözünürlüklü uydu görüntüleri ile daha duyarlı ve daha kısa bir zaman sürecinde, düşük maliyet ve işgücü ile belirlenmesi mümkün olmaktadır.

Bu araştırma ile, zeytin ve narenciye ağaç varlığı uzaktan algılama tekniği sayesinde geçmiş yıllara göre çok daha yüksek güvenilirlik düzeyi ile belirlenebilecek, zeytin ve narenciye üretim alanları verim bölgelerine ayrılarak, sayısal olarak tespit edilen ağaç varlıkları yardımıyla rekolte tahminleri yapılabilecektir.

Çalışma KKTC'nin tamamında gerçekleştirilecektir

1. Başlıca Faaliyetlerin Gerçekleşme Durumu:

Dönem Bulguları:

28-30 Nisan 2014 (İzmir) Eğitim: Proje Lideri Esra Serinol ve Yardımcı araştırmacılar Konca Baydar ile Ramadan Binatlılı , Bornova Zeytincilik Araştırma İstasyonu'nu ve Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü Uzaktan Algılama Birimini ziyaret etmişlerdir. Ege üniversitesi'nde Uzaktan Algılama ile yapılan benzer çalışmalar konusunda bir eğitim verilmiş, KKTC Uydu Görüntüleri incelenmiş ve sayım için yeterli olduğu görülmüştür. Sayım için kullanılacak olan yazılımlar belirlenmiştir. Bornova Zeytincilik Araştırma ile Akhisar ve Urla Bölgesi'nde arazi çalışması gerçekleştirilmiştir.

22-24 Eylül 2014 (KKTC): Proje Danışmanları Dr. Ünal Kaya ve M. Kerem Savran KKTC Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nü ziyaret etmiştir. Bu bağlamda kullanılacak olan yazılımların bilgisayarlara yüklenmesi çalışmaları yapılmıştır. Microstation Bentley ve Image Analyst yazılımları sayımda kullanılacak 3 adet bilgisayara yüklenmiştir. Elimizde bulunan bölünmüş görüntüler kullanılarak sayımın nasıl yapılacağı konusunda proje yürütücülerine eğitim verilmiştir. 2014 yılı uydu görüntülerinin dahga güncel olacağı düşünülmüş ve bu görüntüler bölünmesi için Ege Üni. Toprak Bölümü Uzaktan algılama Birimine gönderilmiştir..

Bu süre içerisinde print edilen uydu görüntüleri ile Lefke Bölgesi'nde 1 günlük bir arazi çalışması gerçekleştirilmiş, bitki örtüsü incelenerek zeytin ve narenciye ağaçları ile karışabilecek yapıda olan ağaç varlığı tespit edilmiş ve harita üzerinde ayırt edici özellikleri belirlenmiştir.

Görüntüler gelene kadar bölünmüş görüntüler ile çalışmalara devam edilmektedir

2. Darboğazlar: 2014 yılı uydu görüntülerinin bölünmesi işlemi Üniversitedeki yoğunluk nedeniyle gecikmiş ve çalışma takviminde bizi biraz geri götürmüştür ama görüntülerin gelmesiyle hızlı bir şekilde çalışma takvimine yetişileceği düşünülmektedir.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Ankara İlinde Buğday Çeşitlerinin Un Sanayisinde Kullanım Durumu, Ekmek Fırınlarnının Un Tercihi ve Ekmekte Tüketici İstekleri
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/14/ A15/P02/001
PROJE LİDERİ	Rahmi TAŞCI
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü / Ankara
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01/01/2014 ile 31/12/2014 arası
<p>Dönem Bulguları: Bu çalışma ile; Ankara İlinde un sanayinin kullandığı temel hammadde olan buğdayın tercihinde etki eden faktörler, ekmek üreten işyerlerinin un tercihleri ve tüketicilerin ekmek tercihlerine etki eden faktörlerin araştırılması amaçlanmaktadır.</p> <p>Proje; planlanan çalışma takvimine uygun olarak devam etmektedir. Ankara İlinde 520 adet ekmek fırını faaliyet göstermekte olup, bu fırınların %50'si ile anket çalışmaları tamamlanmıştır. Ankara Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğünden alınan işletme listesine göre faal olan tüm fırınlara ulaşılmaya çalışılmakla birlikte, bu dönem içerisinde faaliyetine son veren işletmelere de rastlanılmıştır. Ankara'da faal 52 adet un fabrikası bulunmakta olup un sanayicileri ile yapılacak anketlere; işletmelerin mali yılsonu bitiminden sonra 2015 yılı Ocak ayında başlanacaktır. Tüketiciler ile 384 adet anket yapılması planlanmakta olup, bu anketlerin %80'i tamamlanmış durumdadır. Proje anketlerinin yapıldığı kişi ve kuruluşlara verilmek üzere, proje özetinin yazıldığı ve projenin tanıtıldığı el broşürü bastırılmıştır.</p> <p>Projede; bütçe, materyal, metot ve personel ile ilgili herhangi bir değişiklik ve öneri bulunmamaktadır.</p>	

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Arpa İşleyen Sanayinin Talep Yapısının Üretici ve İşleme Sanayi Bazında İncelenmesi, Konya İli Örneği
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/15/A15/P02/001
PROJE LİDERİ	Rahmi TAŞCI
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü / Ankara
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01/01/2014 ile 31/12/2015 arası

Dönem Bulguları: Proje bütçe yılı olarak 01.01.2015 tarihinde başlayacağından dolayı 2014 yılında herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Projenin Başlığı "Arpa Üretim, Pazarlama ve İşleme Yapısının Analizi, Konya İli Örneği" şeklinde teklif edilmiş, Araştırma Tavsiye Komitesinde "Arpa İşleyen Sanayinin Talep Yapısının Üretici ve İşleme Sanayi Bazında İncelenmesi, Konya İli Örneği" olarak, bütçesi de 20.500 TL olarak değiştirilmiştir, başlık ve bütçe yeni haliyle düzenlenmiştir.

Proje faaliyetleri, çalışma takviminde belirtilen şekliyle 2015 yılında başlayacaktır.

Projede; personel, materyal, metot ve bütçe ile ilgili değişiklik talebi bulunmamaktadır.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Kültür Balıkçılığının Sosyo-Ekonomik Analizi: Muğla İli Örneği
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/14/A15/P02/002
PROJE LİDERİ	Burak UZUN
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01/01/2014 ile 31/12/2014 arası

Dönem Bulguları:

Çalışmanın anketleri tamamlanmış olup proje takvimi uyarınca anketlerin bilgisayara girme işlemi devam etmektedir. Proje Lideri Mühendis Burak UZUN' un hâlihazırda İngilizce kursunda olması sebebiyle analizler proje takvimine de uygun olarak nisan mayıs aylarında başlayacaktır. Bu nedenle dönem bulgusu sunulamamıştır.

Rapor dönemi için planlanan başlıca faaliyetlerden anket uygulaması tamamlanmıştır. Elde edilen verilerin bilgisayara girilmesi işlemi devam etmektedir. Ancak analizlere, yukarıda sebepleri belirtildiği üzere, daha başlanılmamıştır. Projede veya proje takviminde yer alan ve hâlihazırda gerçekleştirilemeyen herhangi bir faaliyet bulunmamaktadır.

Dilekçe vererek ayrılmak istediğini belirten Ayten Zan SANCAK'ın projeden çıkarılması ve yaptığı katkılar nedeniyle yerine Dr. Zerrin ÖZKAN'ın projeye eklenmesi talep edilmektedir.

Projeye ilişkin herhangi bir değişiklik (materyal, metot, bütçe vs.) talebi bulunmamaktadır. Projenin bu yıl içerisinde tamamlanarak, proje takvimine uygun olarak 2016 yılına sonuç raporunun sunulması planlanmaktadır.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Türkiye'nin Kentsel Alanlarında Arı Ürünleri Tüketim Bilinci ve Tüketici Davranışlarının Belirlenmesi
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/14/A15/P02/003
PROJE LİDERİ	Gökhan AKDENİZ
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Ordu Arıcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01.01.2014- 12.01.2015

Dönem Bulguları:

Bu proje, Türkiye'nin 7 coğrafi bölgesinde arı ürünleri tüketim davranışlarını belirlemek amacıyla planlanmıştır. Marmara Bölgesini (İstanbul, Bursa), Ege Bölgesini (İzmir, Manisa), Karadeniz Bölgesini (Samsun, Trabzon), İç Anadolu Bölgesini (Ankara, Konya), Akdeniz Bölgesini (Adana, Antalya), Doğu Anadolu Bölgesini (Van, Erzurum) ve Güney Doğu Anadolu Bölgesi'ni (Şanlıurfa, Gaziantep) 2011 yılı adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçlarına göre, nüfus sayısı en yüksek olan 2'şer il temsil etmiştir. Araştırmada, 2083 denek üzerinde 2 bölümden oluşan bir anket uygulanmıştır. Uygulanan anketlerin proje takvimine uygun olarak excell'e veri girişleri devam etmektedir.

Proje sonuçlarıyla ile Türkiye'nin arı ürünleri tüketici tercihleri, eğilim ve alışkanlıklarının belirlenmesi, arıcılıkla ilgili yeni üretim ve tüketim stratejilerine yön verebilecek verilerin tespit edilmesi ve arıcılığın en önemli problemlerinin başında yer alan pazarlama konusunda planların oluşturulması için temel oluşturacak bilgilere ulaşılması hedeflenmektedir.

Projenin, materyal ve yönteminde, faaliyet takviminde ve bütçesinde herhangi bir değişiklik öngörülmemektedir.

Adana ilindeki anket çalışmalarının koordinasyonu ve uygulanmasından sorumlu olan Mersin Alata Bahçe Kültürleri Araştırma İstasyonu Müdürlüğünden Ziraat Yüksek Mühendisi Cahit ÖZTÜRK'ün kurumundan ayrılmasından dolayı aynı kurumdan Dr.Sedat SUBAŞI ve Ziraat Mühendisi Hamza BAŞARAN'ın proje dahil edilmesi 22.07.2014 tarihinde yapılan Arıcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü Araştırma Komitesi Toplantısında görüşülmüş ve bu iki araştırmacının proje yürütücüsü olarak proje'ye dahil edilmesi onaylanmıştır.

Proje Lideri Engin DEREBAŞI'nın kurum değiştirmesinden dolayı proje yürütücüsü Ziraat Yüksek Mühendisi Gökhan AKDENİZ'in proje liderliğine getirilmesi ve Ziraat Yüksek Mühendisi Engin DEREBAŞI'nın proje yürütücüsü olarak projede kalması, Proje yürütücüsü Gıda Yüksek Mühendisi Nurten YASSIHÖYÜK'ün iş yoğunluğundan dolayı projedeki görevini yerine getirememesinden dolayı yerine Ziraat Mühendisi Tunay KILIÇIN'ın ve Biyolog Tahsin DEMİR'in proje yürütücüsü olarak proje'ye eklenmesi 15.12.2014 Arıcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü Araştırma Komitesi Toplantısında görüşülmüş ve onaylanmıştır.

Bu doğrultuda, Proje lideri ve yürütücüleri ile ilgili yukarıda öngörülen değişikliklerin yapılarak proje ekibinin yeniden düzenlenmesi teklif edilmektedir.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Samsun ilinde Manda Yetiştiriciliği Faaliyetine Yer Veren İşletmelerin Mevcut Durum Analizi
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/14/A15/T002/005
PROJE LİDERİ	Dr. Zerrin ÖZKAN
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01/01/2014 ile 31/12/2014 arası

Dönem Bulguları:

Çalışmanın anketleri tamamlanmış olup proje takvimi uyarınca anketlerin bilgisayara girme işlemi devam etmektedir. Analizler proje takvimine de uygun olarak nisan mayıs aylarında başlayacaktır. Bu nedenle dönem bulgusu sunulamamıştır.

Rapor dönemi için planlanan başlıca faaliyetlerden anket uygulaması yedek anketlerle birlikte tamamlanmıştır. Anketler Samsun ili Alaçam, Bafra, Çarşamba, Terme ve Vezirköprü ilçelerinde gerçekleştirilmiştir.

Önceki gelişme raporunda belirtildiği üzere anket ön analizleri tamamlandıktan sonra, belirlenen tarihte yetiştiriciler ve paydaşlarla hızlı kırsal değerlendirme toplantısı da yapılacaktır.

Projede veya proje takviminde yer alan ve hali hazırda gerçekleştirilemeyen herhangi bir faaliyet bulunmamaktadır.

Projeye ilişkin materyal ve metotla ilgili herhangi bir değişiklik talebi bulunmamaktadır.

Önceki gelişme raporunda belirtildiği üzere anket çalışması tamamlandıktan sonra, belirlenen tarihte araştırma alanında yetiştiriciler ve paydaşlarla hızlı kırsal değerlendirme toplantısı yapılacaktır. Bu sebeple 2015 yılında 1.250 TL olarak gözüken proje bütçesine araştırmacıların görevlendirmeleri için 5000 TL ilave bütçe talep edilmektedir.

Projeye anketlerinde, tüm işletme analizi yapılmasına olanak sağlayacak kapsamda sorular da bulunduğundan anket çalışmamıza ve anketlerin veri girişine katkı sağlayan enstitümüz elemanı mühendis Fatmagül Canik'in projeye dahil edilmesi talep edilmektedir.

Projenin bu yıl içerisinde tamamlanarak, proje takvimine uygun olarak 2016 yılı PGDT toplantısında sonuç raporunun sunulması planlanmaktadır.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Şanlıurfa İlindeki Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Etkinlik Analizi
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/14/A15/P02/004
PROJE LİDERİ	Muhammed Sami BAYRAKTAR
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	GAP Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü-ŞANLIURFA
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01.01.2014 ile 31.12.2014

Dönem Bulguları:

Çağdaş dünyanın ekonomik sorunlarını çözümlenecek anahtar kavramlardan biri "verimlilik" tir. Yüksek verimlilik, geçici zorluklarla sarsılmayan üretme gücü demektir. Gerçekten de verimlilik, günümüzde kalkınmanın, kalkınmış ülke ya da toplum olmanın en önemli ölçütlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Aynı zamanda verimlilik, kalkınmanın itici gücüdür. Ulusal ekonominin bir sektöründeki verimlilik artışları, başka kesimleri de harekete geçirici bir rol oynayabilmektedir. Artan verimlilik, akılcı ve çağdaş bir yönetim altında kalkınmayı hızlandırmakta ve gittikçe daha ileri boyutlara ulaştırmaktadır(Alpkent, 1992).

Türkiye’de tarım teknolojik açıdan köklü değişikliklerin yapılabileceği ekonomik desteğe sahip değildir. İşletmelerin daha verimli bir şekilde çalışmasına katkıda bulunabilmek için tarım işletmelerinde etkinlik konusunda yapılan çalışmaların önemi büyüktür. Globalleşen dünyada kıt kaynakların optimum şekilde kullanılması giderek önem kazanmaktadır. Kaynakların optimum bir şekilde kullanılıp kullanılmadığı etkinlik çalışmaları ile belirlenebilmektedir (Kaçira 2007).

Bu çalışma, Türkiye’de hayvancılığın yeni gelişmeye başladığı, devletin çeşitli hibe ve desteklerle hayvancılığı teşvik ettiği, özellikle de büyükbaş hayvancılık işletmelerinin giderek yaygınlaştığı Şanlıurfa ilinde bu sektörde faaliyet gösteren işletmelerin etkinliklerini belirlemek, etkin olarak çalışmayan işletmelerin etkinsizlik nedenlerini araştırmak ve anket yapılacak olan işletmelerin ekonomik analizini yaparak Şanlıurfa ilinde büyükbaş hayvancılık işletmelerinin yıllık faaliyet sonuçlarını hesaplamak ve bu konuda çalışma yapmak isteyen kişilere yardımcı olunması amacıyla hazırlanmıştır. Çalışma alanı Türkiye’de tarımın yoğun olarak yapıldığı ve ülkenin önemli tarım merkezlerinden biri olarak bilinen Şanlıurfa ilinde oransal tabakalı örnekleme yöntemine göre belirlenecek sayıdaki büyükbaş hayvancılık işletmelerinde yapılacak olan anket formlarından elde edilen birincil verilerden oluşacaktır.

Araştırma sonucunda Şanlıurfa ilinde büyükbaş hayvancılığın mevcut durumu değerlendirilecek ve büyükbaş hayvancılığın geliştirilmesi için ne gibi faaliyetlerin yapılması gerektiği hakkında bilgiler verilerek, bu konudaki sorunlara çözüm önerileri getirilecektir.

Anketler yapılmaya devam etmektedir. 111 adet Sütçülük anketinin tamamı bitmiş, 91 adet besicilik ve 59 adet Karma (Süt ve Besicilik) anket tamamlanacaktır.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	İzmir İlinde Tarımsal Üretici Örgütlerinin Yapılanması ve Ortak-Üye İlişkilerinin Analizi
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/14/A15/P02/005
PROJE LİDERİ	Zübeyde ALBAYRAM DOĞAN
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Uluslararası Tarımsal Araştırma Ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01/01/2014 ile 31/12/2014 arası

Dönem Bulguları:

Bu rapor dönemi içinde anket formu düzenlenmiş ve uygun hale getirilmiştir. Örnek hacmi %95 güven aralığında 0,05 hata payı için $p=0.5$ alınarak maksimum olacak şekilde hesaplanmıştır. Buna göre örnek hacmi 382 olarak elde edilmiştir. Su ürünleri kooperatifi için hesaplanan sayı 16 ve üretici birlikleri için ise 17'dir. Değerlendirmede bu sayılar istatistiki anlamda yeterli olmayacağından görüşülecek kişi sayısı 30'a tamamlanmıştır. Buna göre, toplam anket görüşmesi yapılacak kişi sayısı 409 olarak belirlenmiştir.

Proje kapsamındaki her örgüt tipi için ortak ve üyeler; öncelikle kendi içinde en fazla ortağa/üyeye sahip kooperatifler/birlikler arasından seçilmiştir. Aynı zamanda seçilen kooperatiflerin/birliklerin toplam ortak/üye sayısı, temsil ettiği örgütün toplam ortak/üye sayısının en az %20'sini temsil edecek şekilde ve sayıda belirlenmiştir.

Proje çalışmasına Su Ürünleri kooperatifi ile başlanmıştır. Tespit edilen Menemen Tuzçullu, Süzbeyli, Seyrek ve Maltepe Köyleri Su Ürünleri Kooperatifi'nden 12, Çiğli Sasalı Su Ürünleri Kooperatifi'nden 9 ve Foça Merkez Su Ürünleri Kooperatifi'nden 9 olmak üzere toplam 30 ortak ile anket görüşmeleri tamamlanmıştır.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Yağlık Zeytin Üretimine Yönelik Projelerin Etki Değerleme Analizi -İzmir İli Örneği
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/14/A15/P01/007
PROJE LİDERİ	Mine YALÇIN
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Zeytincilik Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	

Dönem Bulguları:

1. Çalışma Planında öngörüldüğü gibi konu ile doğrudan veya dolaylı olarak ilişkisi bulunan yerli ve yabancı konularda yapılmış akademik çalışmalar, araştırmalar, projeler incelenmiş ve incelenmeye devam edilmektedir.
2. Konu ile ilgili anket formları hazırlanmıştır. Yağlık zeytinde fiyat oluşmadığı için anketlere zeytinyağı fiyatları konulmuştur. Yapılan envanter çalışmaları sonucunda piyasada zeytinyağının fiyatının 7-10 TL arasında gerçekleştiği tespit edilmiştir. Ele alınan tarımsal politikalar içinden Girdi desteği, Fark ödeme desteği (Prim desteği), Organik ürün desteği ve Direkt Ödeme (Doğrudan Gelir Desteği) ve destek olmadığı durumlardaki fiyat oluşumlarına ait senaryolar ile üretici görüşlerine başvurulmuştur.
3. İzmir’de yağlık zeytin üretiminin yoğun olarak yapıldığı 3 ilçeden yine yağlık zeytin üretiminin yoğun olarak gerçekleştiği 3’er köy tespit edilmiştir. Görüşülmesi planlanan 151 üretici sayısı üretim durumlarına göre ilçelere oransal olarak dağıtıldığında Bergama’da 35 anket, Torbalı’da 53 anket ve Tire’de 63 üretici ile yüz yüze görüşmelerin gerçekleşmesi gerektiği hesaplanmıştır. Anketlerin tesadüfen seçilen üreticilerle yapılması planlanmaktadır.
4. Seçilen her ilçe ve köylerden yaklaşık 70 üretici ile anket görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca veriler bilgisayar ortamına aktarılmaya başlanmıştır.
5. Mart ayına kadar yapılması planlanan 151 anketin tamamlanması düşünülmektedir.
6. 19.000 TL olarak belirtilen bütçe 7600 TL olarak kabul edilmiştir.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Tarımsal Sürdürülebilirlik İndeksinin Uygulanması – Sinop İli Sarıkum Havzası Örneği
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/14/A15/P01/001
PROJE LİDERİ	Tuba BEŞEN
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01/01/2014 ve 21/12/2014

Dönem Bulguları:

Tarım insanoğlunun beslenme ihtiyacını karşılaması nedeniyle hiçbir sektörle karşılaştırılmayacak kadar büyük bir öneme sahiptir. İnsan nüfusunun 7 milyar olduğu 2013 yılında artan tüketim alışkanlıkları ve küresel iklim değişikliğinin etkisiyle her zamankinden çok daha fazla dikkatle planlanması gereken bir sektör halini almıştır. IPCC raporlarına göre iklim değişikliğinden en fazla etkilenecek olan Akdeniz Havzasında yer alan ülkemizde tarımsal araştırmaların sürdürülebilir kaynak kullanımı odaklı geliştirilmesini zaruri kılmaktadır. 2007 yılında kırsal nüfusun toplam nüfus içindeki oranı %42 iken 2010 yılında bu oran %31olarak gerçekleşmiştir. Kırsal alanda 2007-2010 yılları arasında kırsal nüfustaki azalış miktarı 3.337.765 kişidir. 2010 yılı tarımsal istihdamın toplam istihdam içinde %25,2'lik bir paya sahiptir.

Türkiye'de tarımın sosyal, ekonomik ve çevresel boyutlarda sürdürülebilirliğini sağlamak Türkiye kalkınma politikaları açısından önem arz etmektedir. Sürdürülebilirliğin işleyen bir kavram olması için sürdürülebilirliğin ölçülmesi gerekmektedir. Sürdürülebilirliğin belirtilenen göstergeler kapsamında ölçülmesi ilgili sektör politikaları oluşturulurken karar vericilerin uygun kararları almasına yardım etmektedir. Bu çalışma ile tarımsal sürdürülebilirlik sosyal, ekonomik ve çevresel boyutlarda toplam 18 gösterge altında hesaplanacaktır. Araştırma Sinop ili Sarıkum Havzasında yürütülmektedir.

Konu ile ilgili literatür taraması yapılmıştır. Araştırma alanında toplam 41 işletme ile anket yapılmış, anketler bilgisayar ortamına aktarılmaktadır.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	TR 52 (Konya-Karaman) Bölgesinde Arıcılık Faaliyetlerinde Yeniliklerin Benimsenmesi Üzerinde Etkili Olan Faktörlerin İncelenmesi
PROJE NO	TAGEM/TEAD/15/A15/P02/003
PROJE LİDERİ	Ahmet Haşim KESKİN,
PROJEYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Konya Toprak Su ve Çölleşme İle Mücadele Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	
Dönem Bulguları: <p>Bal arısı (Apis mellifera L.) bal, polen, arı sütü, bal mumu, propolis gibi değerli hayvansal besin ve ürünlerin yegane üreticisidir. Ekosistemde bitkisel biyolojik çeşitlilik ve verim arının polinasyon katkısıyla artmaktadır.</p> <p>Türkiye uygun ekolojisi, zengin florası ve arı materyalindeki genetik varyasyonu ile arıcılıkta yirmi birinci yüzyılda söz sahibi olacak ülkelerden biri olabilme potansiyeline sahiptir. Ancak ülkemizde arı ürünlerinde verim dünya ortalamalarının altındadır. Üretimin Eğer uygun tedbirler alınırsa mevcut seviyesinden on kat daha fazla olabilme kapasitesine sahip olduğu vurgulanmıştır.</p> <p>Proje alanı Konya ve Karaman illeri benzer sosyoekonomik ve coğrafi özelliklere sahiptir. İklim, coğrafya ve bitki florası bakımından arı yetiştiriciliği için çok avantajlı olmasına rağmen bölgede de verim istenilen düzeyde değildir.</p> <p>Ulusal planlamalara göre bölgenin ihtiyaç ve önceliklerine uygun hayvansal üretim politikaları doğrultusunda yayım stratejileri geliştirilmelidir. Bu araştırmada bölgedeki arıcılar ve kurumlarla anket çalışması gerçekleştirilecektir. Yenilikleri uygulama düzeyleri, bilgi kaynakları ve benimsemesine etki eden faktörler belirlenecektir. Yenilikleri düşük, orta ve yüksek düzeyde benimsemek doğal olarak artan üç kesikli değer aldığından “ordered probit modeli” kullanılarak analize tabi tutulacaklardır.</p> <p>Modern üretim tekniği, arı sağlığı, besleme, işleme, paketlenme, ihracat, markalaşma, örgütlenme, genetik kaynakların, ekotiplerin geliştirilmesi ve adaptasyonu gibi konularda yapılacak yayım çalışmaları ile arıcılık geliştirilebilir. Arıcılıkta bölgede yayımı öncelikli yeniliklerin ve bunu etkileyen faktörlerin tespiti gerekmektedir.</p>	
Anahtar Kelimeler: Arıcılık, Yayım, Yenilikler, Konya, Karaman	

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Türkiye’de Antepfıstığı İhracatını Geliştirme Yolları
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/15/A15/P01/003
PROJE LİDERİ	Mustafa ÇALIŞKAN
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Antepfıstığı Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	

Dönem Bulguları:

Dünya ve Türkiye’nin antepfıstığı üretimi ile ihracatı incelendiğinde; Üretimde öne çıkan İran ve ABD’nin üretime sağladıkları katkıya paralel dünya antepfıstığı ihracat pazarından pay aldıkları, ancak dünya üretimde üçüncü sırada yer alan Türkiye ise; toplam dünya antepfıstığı üretiminin % 14’ ünü sağlarken, dünya antepfıstığı ihracatından aldığı pay çok düşüktür. (%1) Bu çalışmayla Türkiye’de antepfıstığının pazar yapısına genel olarak bakılıp; dünya antepfıstığı ihracatından, dünya üretimine yaptığı katkı düzeyinde pay alabilmesi için: ihracatta sorun ve yetersizliklerin tespiti, ihracatını geliştirmek için yapılması gerekenleri saptamak amaçlanmıştır.

Bu çalışmada, ülkemizde antepfıstığının üreticiden tüketiciye ulaşıncaya kadar pazarlanma durumuna genel olarak bakılacak olup, özellikle de ihracatı yapan firmalarla anket çalışması yapılarak konuya ilişkin birincil veriler toplanacaktır. Bu konudaki mevzuat, rakip ülkelerin durumu, konuya ilişkin; rapor, yayın ve istatistiklerden de yararlanarak çalışmanın ikincil verileri toplanacaktır. Elde edilen konuyla ilgili tüm veriler konu başlıklarına göre sınıflandırılıp, veri tabanı oluşturularak, analiz edilerek, ülkemizin antepfıstığı ihracat yapısı, sorunları, çözüm önerileri ve geliştirilme olanakları konularında somut çözüm ve öneriler geliştirilecektir. Bu çalışma ile sektör çalışanlarına, üreticinin gelirinin artırılmasına ve dolayısıyla ülke ekonomisine katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

Proje çalışmaları; projede öngörülen, çalışma takvimine uygun şekilde 2015 yılında başlayacaktır.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Türkiye Meyve Fidancılığı Alt Sektör Analizi
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/15/A15/P01/004
PROJE LİDERİ	Dilek KARAMÜRSEL
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Meyvecilik Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	

Dönem Bulguları:

Bu çalışmada; Stratejik Yönetim Analiz (Stratejik Orientation Management -SOR) metodu kullanılarak Türkiye meyve fidancılığının rekabet gücünün artırılmasına yönelik sektör analizini yapmak ve stratejik planını ortaya koymak amaçlanmıştır.

Proje Ocak 2015 itibarıyla başlamış olup proje teklif formunda metod bölümünde yer alan örnekleme aşamasında değişiklik yapılmıştır. Tabakalı örnekleme yöntemine göre %95 güven sınırında %5 hata ile yapılan hesaplamalar sonucunda çalışmada, I. tabakadan 15, II. tabakadan 31 olmak üzere toplam 93 adet meyve fidanı üreten işletme ile anket yapılacaktır. Proje faaliyetleri çalışma takvimine uygun olarak gerçekleştirilecektir.

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Ramsar Alanlarda İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum Açısından İyi Tarım Uygulamalarının Rolü: Göksu Deltası Örneği
PROJE NUMARASI	TAGEM/TEAD/15/A15/P01/002
PROJE LİDERİ	Kübra POLAT
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müd.
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	

Dönem Bulguları:

Çalışmanın temel amacı, Türkiye'nin 14 Ramsar alanından biri olan Göksu Deltasında, iyi tarım uygulamalarının iklim değişikliği ile mücadele ve uyuma katkı sağlayacak kriterlerinin ne ölçüde uygulandığının belirlenmesi, üreticilerin bu konudaki hassasiyetlerinin ve bilinç düzeylerinin ölçülmesi ve gerek iyi tarım uygulamaları gerekse ÇATAK projesi kapsamında iyi tarıma verilen desteklerin, iyi tarım uygulamalarının sürdürülebilirliği üzerine etkilerinin belirlenmesidir. Başlangıç tarihi 01.01.2015 olan projenin, literatür incelemesi devam etmekte ve anket soruları hazırlanmış olup, deneme anketlerinin öngörülen çalışma takviminde belirtildiği gibi Temmuz 2015 tarihine kadar, proje anketlerinin ise Kasım 2015 tarihine kadar tamamlanması planlanmaktadır. Ancak basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile belirlenen proje anket sayısının, 24-28 Şubat 2014 tarihleri arasında düzenlenen Tarım Ekonomisi Araştırmaları Grubu Program Değerlendirme Toplantısı Grup Kararları doğrultusunda tam sayım olarak değiştirilmesi sonucu, anket sayısı 83'den 274'e yükselmiştir. Bu durum proje bütçesinde dar boğaz oluşturacağından belirtilen bütçenin tabloda belirtildiği üzere 10.000 TL'den **18.000 TL**'ye çıkarılması talep edilmektedir.

Ekonomik Kodlama				2015		2016		Toplam		
I	II	III	IV	Açıklama	Miktar (TL)	Oran (%)	Miktar (TL)	Oran (%)	Miktar (TL)	Oran (%)
6	5	4	2	Akaryakıt Giderleri <i>Anket uygulanacak köylere ulaşımda Enstitünün kendi aracı kullanılacağından yalnızca akaryakıt giderinin</i>	5.000	31,25	-	-	5.000	27,78
6	9	2	1	Yurtiçi Geçi Görev Yollukları <i>Anket uygulamasında</i>	10.000	62,25	-	-	10.000	55,56
6	2	6	1	Kağıt ve kağıt ürünleri alımları	1.000	6,25	2.000	100	3.000	16,68
TOPLAM BÜTÇE GİDERİ					16.000	100,00	2.000	100,00	18.000	100,00

TARIM EKONOMİSİ ARAŞTIRMALARI GRUBU
PROGRAM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
DEVAM EDEN PROJELER

PROJE BAŞLIĞI	Erzurum ilinde Tarımsal Örgütlenmenin Durumu ile Problemler ve Çözüm Önerilerinin Belirlenmesi
PROJE NO	TAGEM/TEAD/14/A15/P02/006
PROJE LİDERİ	Dr. Sibel KADIOĞLU
PROJİYİ YÜRÜTEN KURULUŞ	Doğu Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
RAPORUN İLGİLİ OLDUĞU DÖNEM	01.01.2014 – 31.12.2014

Dönem Bulguları:

Günümüzde sanayileşme ve buna bağlı olarak artan rekabet karşısında küçük ve orta ölçekli tarımsal işletmelerin ayakta kalabilmeleri için çiftçi örgütlerinin tarımsal üretimde sürdürülebilirliğini sağlamak gerekir. Tarımsal örgütlenme üreticilerin tarımsal yayım çalışmalarında kolaylık sağlayabileceği gibi kırsal kalkınmayı ve gelir dağılımında daha adil paylaşımı sağlayacaktır. Örgütlenme ve kooperatifçiliğin en önemli fonksiyonu küçük aile işletmelerinin girdi temininde, teknoloji kullanımında ve ürünleri satarken, güç elde etmeleri ve rekabet edebilir seviyeye ulaşmalarını sağlamaktır.

Dünyada 1980'lerde ekonomik krizin derinleşmesi, işsizliğin artması, toplumsal dışlanma ve yoksulluğun yaygınlaşması gibi problemler görülmüştür. Bunu takip eden yıllarda küreselleşme ile özelleştirmelerin artması, kamunun küçültülmesi konusunda geliştirilen sosyal sorunlara çözüm arayışında üreticilerin birlik kurlmaları veya kooperatifleşmenin gerektiği ortaya çıkmıştır. Çünkü örgütlenme ile ülke ekonomilerine büyük katkı sağlanmaktadır.

Bu çalışmanın amacı Erzurum ilinde tarımsal örgütlenme durumunu belirleyerek örgütlenmede yaşanan problemleri ve bu problemlerin çözüm önerilerini tespit etmektir. Çalışma Erzurum'un doğu, batı, kuzey ve güney yönlerinde yoğun tarımsal faaliyet gösteren ilçelerden olmak üzere 8 ilçede gayeli olarak seçilen köylerde tarımsal işletmeler incelenecektir. Çalışma alanında tarımsal işletmelere ait ÇKS verilerinden faydalanılarak basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle örnek hacmi belirlenecektir. Bulunan anket sayıları gayeli örnekleme ile tespit edilen köylere orantısız olarak dağıtılacaktır. İşletmelerden anket çalışmaları ile elde edilen veriler probit modellerle değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Tarım, Tarım kooperatifleri, Tarımsal üretici, Erzurum

